

2021 m. lietuvių kalbos ir literatūros baigiamųjų darbų vertinimo GAIRĖS

MBE, VBE, PUPP rašinių vertintojams

Baigiamųjų darbų lietuvių kalbos taisyklingumas ir stilius vertinami atsižvelgiant į Kalbos apraše (toliau – Aprašas) pateiktus principus ir kalbos klaidų sąrašus. Toliau pateikiamas Aprašas nėra skirtas naudoti kaip ugdymo priemonė. Jis parengtas, kad vertinamų atvejų nereikėtų ieškoti „Kalbos patarimuose“, nagrinėti tų atvejų vertinimo laipsnių ir pan., kad vertinimas būtų vienodesnis.

Kaip papildomais remtinasi toliau nurodytais šaltiniais:

1. Rašyba. Knyga „Lietuvių kalbos rašyba ir skyryba“ (parengė N. Sližienė, A. Valeckienė, 2-as leid., 1992), Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 1996 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 58 patvirtinta norminiu leidiniu.

2. Skyryba. Lietuvių kalbos skyrybos taisyklės, patvirtintos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2019 m. lapkričio 7 d. Nr. N-8 (178). Prieiga internete: <http://www.vlkk.lt/vlkk-nutarimai/nutarimai/nutarimo-del-lietuviu-kalbos-taisykles>.

3. Žodynas ir gramatika.

3.1. „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ (7-as, 8-as leid.), prieiga internete per <http://lkiis.lki.lt/>

3.2. „Bendrinės lietuvių kalbos žodynas“, prieiga internete: <http://bkz.lki.lt/>

3.3. „Dabartinės lietuvių kalbos gramatika“ (4-as leid., 2005).

3.4. Kalbos klaidų sąrašas (toliau – KKS, prieiga internete: <http://www.vlkk.lt/aktualiausias-temos/didziosios-klaidos/zodyno>).

3.5. „Kalbos patarimai“ („Gramatinės formos ir jų vartojimas“, 2002; „Sintaksė: 1. Linksnų vartojimas“, 2003; „Sintaksė: 2. Prielinksnų ir polinksnų vartojimas“, 2003, „Sintaksė: 3. Įvairūs dalykai“, 2003). Iš šio šaltinio į Aprašą įtraukti tik tie atvejai, kurių vertinimas visiškai aiškus, kurie nekelia abejonių ir apie kuriuos kalbėta mokymo procese. „Kalbos patarimų“ vertinimo laipsnis *vngt.* reiškia, kad vertinamasis reiškinys nėra bendrinės kalbos norma (prilygsta klaidai). Į Aprašą įtraukti ir mokinių darbuose klaidomis laikytini tik tie *vngt.* atvejai, kurie paaiškinti vadovėliuose ir galimi aiškiai apibrėžti.

4. Teksto raiška. Žr. Rekomendacijas dėl stiliaus trūkumų vertinimo VBE rašiniuose, prieiga internete: <https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/10600>

Gairių struktūra

Gairių pradžioje (1–16 psl.) pateikiamas klaidų žymėjimas per brandos egzaminus ir **naujausi susitarimai**: rašinių turinio, rašybos, skyrybos, stiliaus vertinimo aktualijos, mokyklai aktualios DLKŽ normų pataisos, Aprašo papildymas, rekomendacijos dėl stiliaus vertinimo. Toliau (17–51 psl.) pateikiamas pats Aprašas.

KLAIDŲ ŽYMĖJIMAS PER BRANDOS EGZAMINUS

Žymėjimas	Kl. tipas	Komentaras
arg	I. Turinio klaidos	Argumentavimo trūkumas (samprotavimo turinio trūkumas)
int		Kūrinių interpretavimo trūkumas
F₂		Fakto klaida (teksto pobūdžio, žanro, meninės priemonės klaidingas įvardijimas ir t.t.)
F₄		Konteksto / privalomo autoriaus kūrinio ir konteksto fakto klaida
f		Mažoji fakto klaida , nenaikinanti argumento / interpretacijos pagrįstumo
S		Rašinio struktūros trūkumai
l	II. Kalbos taisyklingumo klaidos	Rašybos klaida
v		Skyrybos klaida
gr		Gramatikos, žodyno klaidos: morfologijos, linksnių ir prielinksnių vartojimo, sakinio dalių ir sakinių jungimo klaidos
st	III. Raiškos klaidos	Stiliaus, logikos klaidos Logikos trūkumai Tikslumo trūkumai Aiškumo trūkumai Glaustumo trūkumai
ak	Akies klaida. 3 akies klaidos – viena raštingumo klaida.	

TURINIO VERTINIMO AKTUALIJOS

FAKTO KLAIDŲ PAVYZDŽIAI

Fakto klaidos	Literatūrinis rašinys	Samprotavimo rašinys
	Analizė ir interpretavimas	Argumentavimas
F ₂	<ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinis romano veikėjas Mažvydas <u>išstremiamas į Prūsijos kraštą.</u> • Nenorėdamas nuvilti tėvų, Liudas Vasaris atlieka vikaro pareigas parapijoje. <...> Laikui bėgant Vasaris nusprendžia išvykti iš Lietuvos. Nuvykęs į Lenkiją Vasaris susipažįsta su modernesniu pasaulietiniu gyvenimu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taip pat atsigręžus į Renesansą J. V. Gėtės dramoje „Faustas“ matoma atgaila dėl padarytų klaidų. • Novelėje „Kliudžiau“ lyrinis subjektas, anksčiau <u>stebėjęsis medžiotojais, kurie susidorodavo su savo grobiu, jį nušaudami.</u> pats pasijunta tikru medžiotoju ir staiga įtempia strėlę savo lanke, kurį nusikabino nuo nugaros.
	Kontekstas	Privalomo autoriaus kūrinys ir kontekstas
F ₄	<ul style="list-style-type: none"> • Vincas Kudirka buvo labai garsus lietuvių poetas, <u>kunigas.</u> • 1863 m. sukilimo laikotarpiu, kuomet daugybė Lietuvos <u>tautiečių priešinosi sovietinei okupacijai,</u> tačiau sukilimai buvo žiauriai numalšinti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Galima teigti, vyraujant meilei žmogus pridaro daug klaidų. Apie tai rašė garsus lietuvių rašytojas Vincas Krėvė - Mickevičius savo kūrinyje „Skirgaila“. Šiame kūrinyje aprašoma dviejų žmonių meilė, kuri neįmanoma dėl mylimosios vyro <u>Radvilo Rudojo.</u> Išgirdęs, kad ateina <u>Radvila Rudasis,</u> merginos mylimasis bando pasislėpti karste. • V. Krėvės kūrinys „Skirgaila“ yra apie tragišką valdovą, kuris per savo klaidas ir jausmus atsidūrė neviltyje ir dėl šių dalykų <u>prarado sostą ir liko užsidaręs, užsibarikadavęs savo pilyje iki pat savo dienų galo.</u>

- **Jeigu samprotavimo rašinyje mokinys remiasi privalomo autoriaus biografija, bet nėra kūrinio, visas darbas vertinamas. IV turinio kriterijus vertinamas 0.**
- Jeigu mokinys **neįvardijo** privalomo autoriaus kūrinio, **bet** skaitant matyti, kad tikrai išmano / skaitęs jį, **darbas vertinamas.**
- Jei mokinys rašo privalomo autoriaus pavardę, o kūrinio pavadinimas kito autoriaus, tačiau nagrinėja privalomo autoriaus kūrinį, **žymima fakto klaida (F)** ir **darbas vertinamas.**
- Jei **parašyta privalomo autoriaus** pavardė ir įvardytas kūrinys, **o nagrinėja kitą, neprivalomo autoriaus,** kūrinį, **darbas nevertinamas** (pvz., rašo Vaižganto „Dėdės ir dėdienės“, o nagrinėja R. Granausko „Gyvenimą po klevu“).
- **Jei parašyta privalomo autoriaus pavardė, kūrinio pavadinimas, bet kūriniumi visiškai nesiremiam, visas darbas nevertinamas** (žr. *Vertinimo instrukcijos pastabas*).
- **Kūrinių faktus ar kitokius šaltinius, kuriais remiasi mokiniai argumentuodami / interpretuodami, privalu patikrinti.**

SKYRYBOS NAUJOVĖS IR VERTINIMO AKTUALIJOS

Paašškintus įvairius probleminius skyrybos atvejus galima rasti prof. A. Drukteinio knygoje „Lietuvių kalbos skyryba. Taisyklės, komentarai, patarimai“ arba VLKK svetainėje (<http://www.vlkk.lt/naujienos/kitos-naujienos/naujas-leidiny-s-lietuviu-kalbos-skyryba-taisykles-komentarai-patarimai>).

ATVEJIS	KLAIDA	PASTABOS, PAVYZDŽIAI
SKYRYBOS NAUJOVĖS		
<p>3.3. Gali būti laikomi lygiaverčiais ir atskiriami kableliais ne vieno pagrindo požymius nurodantys</p> <p>a) derinamieji pažyminiai ar priedėliai prieš pažymimąjį žodį; b) nederinamieji pažyminiai po pažymimojo žodžio.</p>	–	<p>a) <i>Šią kalbos sritį daugiausiai tyrė akademikas(,) habilituotas daktaras(,) profesorius Zigmąs Zinkevičius.</i></p> <p>b) <i>Tarp jo dirbinių – ir dekoratyvios verpstės iš juodmedžio(,) su pritvirtintomis kaulo roželėmis bei žiedais.</i></p>
<p>3.4. Vienarūšės sakinio dalys be jungtukų, susijusios ne išvardijamaisiais, o priešinio, priežasties, sąlygos santykiais, atskiriamos brūkšniais.</p>	v	<p><i>Jis bus ne kunigas – daktaras ar poetas.</i></p> <p>Skyryba kableliu laikoma klaida.</p>
<p>4.2. punkto pastaba dėl žodžio <i>pavyzdžiui</i>.</p>	–	<p>Kai <i>pavyzdžiui</i> yra ne įterpinys, o jungiamasis žodis, po jo gali ir nebūti kablelio (Kai kuriose miško vietose, <i>pavyzdžiui(,) eglynuose, buvo pažliugę</i>).</p>
<p>4.3. Aiškinamoji sakinio dalis su išskirtį, įtrauktį ar atskirtį reiškiančiais jungiamaisiais žodžiais <i>be, išskyrus, įskaitant (ir), kitaip negu (nei), neišskiriant (ir), ne(i)skaitant, atvirkščiai negu (nei), priešingai negu (nei), skirtingai negu (nei), skirtingai nuo išskiriama kableliais.</i></p>		<p><i>Biologas atkreipė dėmesį, kad, priešingai nei šelmeninės, langinės kregždės gyvena kolonijomis.</i></p> <p><i>Šis romanas, skirtingai negu ankstesnieji, grynai „angliškas“.</i></p>
<p>4.6. Vienavardė sakinio dalis su lyginamosiomis dalelytėmis <i>kaip, lyg, tarsi ir pan. gali būti</i></p> <p>a) išskiriama, b) atskiriama, c) neskiriama.</p>	–	<p><i>Atsiveria dieviškai didingas ir tyras(,) tarsi nepaliestas žmogaus(,) gamtovaizdis.</i></p>
<p>5.1. Išplėsta dalyvinė, pusdalyvinė ar padalyvinė aplinkybė arba dvi ir daugiau neišplėstų gali būti išskiriamos kableliais.</p>	–	<p><i>Liucė valgomajame dengė stalą, bet(,) išgirdusi svečių(,) tuoj išbėgo jo pasitikti.</i></p> <p><i>Lyjant ar sningant(,) nemalonu keliauti.</i></p>
<p>5.2. Dalyvinėms, pusdalyvinėms ar padalyvinėms artimos aplinkybės su dalelyčių samplaikomis <i>nors ir, kad ir</i> ar</p>	–	<p><i>Tais metais (,) nors ir negausiai (,) jis vėl pradėjo kurti.</i></p>

dalelyte irgi ir pan. gali būti išskiriamos kableliais.		
6.2. Neskiriamas po pažymimojo žodžio einantis nederinamasis pažyminys, išreikštas prielinksnine konstrukcija, įnagininku, padalyvine žodžių grupe arba prasidedantis žodžiais vardu, pavarde, pravarde, tema, antrašte, pavadinimu.	v	<i>Viename sodžiujė gyveno neturtėlis žmogus vardu Petras Banys.</i> Tokių konstrukcijų skyrimas laikomas klaida.
6.7. Su dalelytėmis nors (ir), kad ir, kaip ir pan. einantis pažyminys arba priedėlis išskiriamas kableliais, jei norima parodyti antrinę aplinkybinę reikšmę ar jis suprantamas kaip neišplėtotas savarankiškas teiginys ir pasakoma išskiriamąja intonacija.	–	<i>Visą dieną (,) nors ir iškankinti ligų (,) kaliniai rovė kelmus.</i> <i>To žemės kampelio(,) kaip didžiausios šventenybės(,) nusilenkia paliesti net rūščiausios širdies žmonės.</i>
7.2. Palyginimai prie aukštesniojo laipsnio būdvardžių, dalyvių arrieveiksmių, reiškiantys ne kiekį, o bendresnį lyginimą, gali būti išskiriami.	–	<i>Renginys bus ilgesnis(,) nei pernai metais(,) ir gal įdomesnis.</i>
8.2. Įterpinys gali būti išskiriamas kartu su sujungiamuoju jungtuku, išskyrus ar, arba, nei. Įterpinys skiriamas kartu su jungiamosios paskirties neturinčiu jungtuku o.	–	<i>Ir(,) svarbiausia – mokykla buvo pustuštė.</i> <i>Tai šiandienę visuomenę vis labiau verčia žinių, o tiksliau – žinojimo visuomene.</i> Jei įterpinys skiriamas kartu su prijungiamuoju jungtuku, skyrybos klaida.
11.5. Veiksmažodžiai nėra, yra, neturi, turi ir po jų einančio įvardžio kas linksnių formos,rieveiksmiai kur, kada ir pan. su bendratimi ar su apstabarėjusia asmenuojamąja forma gali būti suprantami arba kaip apstabarėjusios vientisos konstrukcijos – tada rašoma be skyrybos ženklų, arba kaip savarankiški tariniai – tada rašomas kablelis, atskiriant nepilnos sandaros šalutinius dėmenis.	–	<i>Matyt, nėra(,) kas pasako jam visą tiesą.</i> <i>Netikiu, kad nebūtų(,) kam nors retkarčiais pas ją užėiti.</i>
11.7. Šalutinis dėmuo gali būti neišskiriamas, jei prieš jį eina dalelytė, panaikinanti šalutinio dėmens intonacinį savarankiškumą	–	<i>Neišmaniau(,) net ką jam patarti(,) ir sutrikusi tylėjau.</i>
15.6. Jei autoriaus žodžiai nepratęsia tiesioginės kalbos, po tiesioginės kalbos prieš autoriaus žodžius galima rašyti tašką ir didžiąja raide pradėti autoriaus žodžius.	–	<i>„Aš nesakau, kad taip dariau iš meilės. / Iš pareigos dariau.“</i> Įsipareigojimo tema svarbi visoje Justino Marcinkevičiaus kūryboje.
Taip pat, <i>kareiviai pasiima šeimos nuotrauką, kad tada, kai atrodytų, jog viskas prarasta, širdyje pajustų nors</i>	v	Dalelytė taip pat nelaikoma modaliniu žodžiu, todėl jos skyrimas yra skyrybos klaida.

<i>lašelių šilumos ir suprastų, kad yra dėl ko stengtis.</i>		
<i>Jos apysakoje „Sename dvare“ pagrindinės veikėjos Marijos – mamatės (1) paveikslas ypatingas. Kūrinio veikėjas – vaikas (1) aprašomas kaip vargšas, (2) su per dideliais batais.</i>	–	1. Brūkšnij galima vertinti kaip tapatumo priedelį, skiriamą iš vienos pusės. 2. Kablelij čia suprantame kaip aiškinimą (aiškinama būdo aplinkybė – kaip <i>kaip vargšas – su per dideliais batais</i>).
SUSITARIMAI		
XIX a. pab., XX a. pr. rašytoja Šatrijos Ragana.	–	Nepabrėžiamos ribos, apytiksliai nusakomas laikas.
Skyrybos ženklas rašomas eilutės pradžioje.	v	viena klaida visame darbe
Nemotyvuotos kabutės, nelietuviškos kabutės.	v	viena klaida visame darbe
Kaip įterpinį visame darbe skiria tučiau.	v	viena klaida visame darbe

CITATŲ SKYRYBA (suderinta su prof. A. Drukteinu)

	<i>Klaidingos skyrybos pvz.</i>	<i>Taisyklingos skyrybos pvz.</i>
Citatų skyryba sakinio pabaigoje		
Kai citatą sudaro atskiras sakiny ar keli sakiniai, po įvardinių žodžių dedamas dvitaškis, o citata (pradedama rašyti didžiąja raide) paprastai rašoma toje pačioje eilutėje. Sakinio galo ženklai citatos sakinio pabaigoje rašomi prieš uždaromąsias kabutes. Šauktukas citatos pabaigoje turėtų likti, šiuo atveju tai intonacijos ženklas.	<i>Pirmasis segmentas prasideda žodžiais: „Jiedu atsiskyrė labai draugiškai.“.</i> <i>Lyg save ramindamas vyras teigia: „Kitą kartą jis būsiąs atsargenis!“.</i> <i>Vyras norėdamas parodyti savo orumą sušunka: „Tamsta, čia mano garbės klausimas!“.</i>	<i>Ciceronas sakė: „Įžangai reikia kuo daugiau svarumo ir kuo mažiau spindesio.“</i> <i>Šiandien klausia manęs: „Kur buvai?“</i> <i>Lengva pasakyti: „Kirsk sau...“</i> <i>Vyras norėdamas parodyti savo orumą sušunka: „Tamsta, čia mano garbės klausimas!“</i>
Vietoj praleistos ilgesnės teksto dalies turi būti rašomas kupiūros ženklas. Sakinio pradžioje ir pabaigoje kupiūra gali būti žymima: [...] <...> (...) /.../ ... Sakinio viduryje kupiūra gali būti žymima: [...] <...> (...) /.../ (daugtaškis sakinio viduryje netinka , laikomas klaida). Jei kas praleista, tinka ženklas <...>, tačiau citatos pradžioje jis nebūtinai (klaida nelaikome). PASTABA.	<i>Vyras ilgai svajoja apie ją, o užmigęs sapnuoja, kad sunkiai ieško pamesto panelės perlo („<...> gaudo rieškučiomis Pietų vandenynė perlus.“).</i>	<i>Vyras ilgai svajoja apie ją, o užmigęs sapnuoja, kad sunkiai ieško pamesto panelės perlo („gaudo rieškučiomis Pietų vandenynė perlus“).</i> <i>Vyras ilgai svajoja apie ją, o užmigęs sapnuoja, kad sunkiai ieško pamesto panelės perlo („<...> gaudo rieškučiomis Pietų vandenynė perlus“).</i> <i>Vyras ilgai svajoja apie ją, o užmigęs sapnuoja, kad sunkiai ieško pamesto panelės perlo, „gaudo rieškučiomis Pietų vandenynė perlus“.</i>

<p>Po <i>perlus</i> taško jau nereikia, nes citata nepilna. Nebereikia, net jei buvo citatos pabaiga, nes tai į sakinio sudėtį įeinanti citata. Jei netinka kablelis, galima dėti brūkšnį.</p>		<p><i>Vyras ilgai svajoja apie ją, o užmigęs sapnuoja, kad sunkiai ieško pamesto panelės perlo – „gaudo rieškučiomis Pietų vandenyne perlus“.</i></p>
<p>Pabaigoje nereikia kupiūros ženklo, net ir daugtaškio gali nebūti, tačiau klaida nelaikome.</p>	<p><i>Antrasis segmentas prasideda žodžiais: „Išaušus ir visą dieną <...>“.</i></p>	<p><i>Antrasis segmentas prasideda žodžiais: „Išaušus ir visą dieną...“ Antrasis segmentas prasideda žodžiais „Išaušus ir visą dieną...“ Šiame segmente laikas pasikeičia („Išaušus ir visą dieną“). Antrasis segmentas prasideda žodžiais: „Išaušus ir visą dieną <...>“</i></p>
<p>Cituojant skliaustuose visą sakinį, atsiranda du ženklai sakinio pabaigoje. Po skliausto taškas būtinas, skliaustuose prieš kabutes nelaikyti klaida, jei taško nėra.</p>		<p><i>Valdininkas šiandien kitoks nei įprastai („<...> visas išblyškęs. Niekas jo nė pažinti negalėjo.“). Valdininkas šiandien kitoks nei įprastai („<...> visas išblyškęs. Niekas jo nė pažinti negalėjo“).</i></p>
<p>Citatos pabaigos ženklai, kai citata – sakinys – įsiterpusi į kitą sakinį</p>		
<p>Citata, sudaranti autoriaus sakinio dalį, rašoma toje pačioje eilutėje, ji pradama mažąja raide (galima ir didžiąja, klaida nelaikome).</p> <p>Jei citata sudaro sakinio dalį, tai, būdamas tam tikra dalis, citata neturi pabaigos ženklo – taško.</p> <p>Citata, sudarydama autoriaus sakinio dalį, negali būti rašoma po dvitaškio (jei nekonstruojamas sudėtinis paremiamasis sakinys iš autoriaus kalbos ir citatos).</p> <p>Klaustukas, šauktukas ir daugtaškis tik būdami sakinio gale (t. y. kai jie yra sakinio galo ženklai) atstoja tašką. Sakinio galo ženklai rašomi sakinio pabaigoje.</p>	<p><i>Kodėl J.V.Gėtė teigia: „Žmogus per klystkelius suranda tikrą kelią.“ ?</i></p>	<p><i>Kodėl J. V. Gėtė teigia: „Žmogus per klystkelius suranda tikrą kelią“?</i></p> <p><i>Kodėl J. V. Gėtė teigia „[Ž / ž]mogus per klystkelius suranda tikrą kelią“?</i></p> <p><i>Šitą pažadą pakartojo apaštalas Paulius, sakydamas, kad „visi esame viena duona ir vienas kūnas“.</i></p> <p><i>Ar šitą pažadą pakartojo apaštalas Paulius, sakydamas, kad „visi esame viena duona ir vienas kūnas“?</i></p> <p><i>Šitą pažadą pakartojo apaštalas Paulius, sakydamas, kad „visi esame</i></p>

		viena duona ir vienas kūnas“!
Kai cituojamas tik mažas gabaliukas ir (arba) citata sudaro autoriaus sakinio dalį , perkelti po citatos esančio skyrybos ženkle nereikia (laikome klaida).	<i>Jis negali tuo patikėti („<...> dar užmetė akį į sąskaitą.“), tačiau viliasi, kad ji būtų jo.</i>	<i>Jis negali tuo patikėti („dar užmetė akį į sąskaitą“), tačiau viliasi, kad ji būtų jo.</i> <i>Jis negali tuo patikėti „dar užmetė akį į sąskaitą“, tačiau viliasi, kad ji būtų jo.</i> <i>Pagal merginos pasakojimą, perlas buvo „šeimyninis, iš prosenelės paveldėtas“ ir „tokio didumo“.</i> PASTABA. Naujose taisyklėse toks variantas yra numatytas, tik tie patys ženklai po kabučių nekartojami: <i>Pagal merginos pasakojimą, perlas buvo „šeimyninis, iš prosenelės paveldėtas“ ir „tokio didumo!“.</i>
Sakinio pabaigos ženklas (šiuo atveju – taško) nereikia. Citata sudaro autoriaus sakinio dalį. Jei cituojamo sakinio gale yra emocinis ženklas ar citata nutrūksta, vartotini atitinkami ženklai. Klausukas galėtų būti rašomas, nes yra klausimo ženklas (tik sakinio gale jis atstoja tašką).	<i>Sakinys „Eisim jau.“ atskleidžia...</i>	<i>Sakinys „Eisim jau“ atskleidžia...</i> <i>Sakinys „Ar eisim jau?“ atskleidžia...</i> <i>Sakinys „Eik sau!“ atskleidžia...</i> <i>Sakinys „Eisim, sesule, <...>“ atskleidžia...</i>
Citata, sudarydama autoriaus sakinio dalį, negali būti rašoma po dvitaškio. Tad ir kiti ženklai neaktualūs. Kad tai sakinio dalimi einanti citata, rodo įvadinių žodžių nebuvimas, ėjimas nederinamuoju pažyminiu.	<i>Sakinys: „Eisim jau“ atskleidžia...</i> <i>Sakinys: „Eisim jau“, atskleidžia...</i> <i>Sakinys: „Eisim jau“– atskleidžia...</i>	<i>Sakinys „Eisim jau“ atskleidžia...</i>
Cituojant tiesioginę kalbą, kabutėse brūkšnių rašyti nereikia.	<i>Regis, protagonistas išsiveidžia („– Palauk, tu pirkly! Tyčiotis iš žmonių...–“), todėl</i>	<i>Regis, jog protagonistas išsiveidžia („Palauk, tu pirkly! Tyčiotis iš žmonių“), todėl</i>

	<p><i>asmeniškai pasikviečia auksakalį Bambuškiną į „aukštą įstaigą“.</i></p> <p><i>Vyras norėdamas parodyti savo orumą sušunka: „– Tamsta, čia mano garbės klausimas!“.</i></p>	<p><i>asmeniškai pasikviečia auksakalį Bambuškiną į „aukštą įstaigą“.</i></p> <p><i>Vyras norėdamas parodyti savo orumą sušunka: „Tamsta, čia mano garbės klausimas!“</i></p>
PROBLEMINIAI ATVEJAI		
<p>Kai eilėraštis be skyrybos ženklų, pagal citavimo taisyklės reikėtų taško prieš kabutes, bet eilėraščių apskritai sudaro vienas sakinytis, vadinasi, iškraipyti autoriaus skyrybos negalima.</p> <p>Tekstas nutraukiamas, todėl tikrą tekstą praleidimo (kupiūros) žymėjimas prieš kabutes, jis reikėtų ir teksto pabaigos ženklą, todėl taško po kabučių nereikėtų.</p>	<p><i>Prieš lyrinio subjekto akis iškyla laiko naikinančią galią simbolizuojantys vijokliai: „Vijokliai jau apveja šaudymo angą / ir kino teatro duris“.</i></p> <p><i>Prieš lyrinio subjekto akis iškyla laiko naikinančią galią simbolizuojantys vijokliai: „Vijokliai jau apveja šaudymo angą / ir kino teatro duris <...>“.</i> Taigi galima nuspėti, kad...</p>	<p><i>Prieš lyrinio subjekto akis iškyla laiko naikinančią galią simbolizuojantys vijokliai: „Vijokliai jau apveja šaudymo angą / ir kino teatro duris <...>“ Taigi galima nuspėti, kad...</i></p>
<p>Kai skyrybą komplikuoja stiliaus nesklaidumai.</p> <p>Citata yra sakinio dalis, tai rodo įterpinys.</p> <p>Patartina:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) taisyti sakinio pradžią, 2) palikus įterpinį plėsti pagrindinį sakinį koku nors teiginiu. 	<p><i>Kaip rašo autorė: „Tarytum upę / pakreipė mane negailestinga epocha.“</i></p> <p><i>Arba, anot autorės: „.....“</i></p>	<p><i>Autorė rašo: „Tarytum upę / pakreipė mane negailestinga epocha.“</i></p> <p><i>Filosofas Leonidas Donskis pasakė: „Žmogus, kuris gali rinktis savo gyvenimo kelią, yra pats turtingiausias visame pasaulyje.“</i></p> <p><i>Filosofas Leonidas Donskis pabrėžia būtinybę savarankiškai spręsti, anot jo, „žmogus, kuris gali rinktis savo gyvenimo kelią, yra pats turtingiausias visame pasaulyje“.</i></p> <p><i>Filosofas Leonidas Donskis yra pasakęs, kad „žmogus, kuris gali rinktis savo gyvenimo kelią, yra pats turtingiausias visame pasaulyje“.</i></p>
<p>Kai tekstas yra perpasakojamas/ perfrazuojamas, kabutės nerašomos.</p>		<p><i>Yra toks P.Coelho pasakojimas. Kartą pas išminčių atėjo jaunuolis ir...</i></p>

<p>Ilgesnė citata gali būti pradedama nauja pastraipa. Prozos tekstas, cituojamas naujoje pastraipoje, gali būti skiriamas ir kabutėmis.</p> <p>Eiliuotas tekstas skiriamas arba kabutėmis, arba tik grafiškai.</p>		<p><i>Yra toks P.Coelho pasakojimas:</i></p> <p><i>„Kartą pas išminčių atėjo jaunuolis ir...“</i></p>
<p>Kai susiduria dvejų kabutės, rašomos tik vienos.</p> <p>Skliaustuose esanti citata yra viso sakinio dalis, todėl taško neturi būti.</p>	<p>Vaikas svajoja apie normalią šeimą („Labiausiai norėjo, kad jo tėvas būtų toks pats „kaip ir kiti“.“), tačiau puikiai suvokia realybę.</p>	<p>Vaikas svajoja apie normalią šeimą („Labiausiai norėjo, kad jo tėvas būtų toks pats „kaip ir kiti“), tačiau puikiai suvokia realybę.</p>

PROBLEMINIAI RAŠYBOS VERTINIMO ATVEJAI

ATVEJIS	KLAIDA	PASTABOS
V. M. Putinas, J. T. Vaižgantas	I	Tai ne fakto, ne skyrybos, o rašybos klaida – netinkamas pavardės ir slapyvardžio užrašymas, gali būti <i>J. Tumas-Vaižgantas, J. T.-Vaižgantas, V. Mykolaitis - Putinas, V. M.-Putinas.</i>
katedros nepažįstamoji	I	Viena klaida.
II-os pusės	I	Prie romėniškų skaitmenų galūnė nerašoma.
II pasaulinis karas	–	
Jei įvardžiuotinės formos vns. gal. ir dgs. kilm. nerašo abiejų nosinių	I	Viena rašybos klaida (nemoka įvardžiuotinės formos rašybos).
<i>XX a. I pus.</i>	–	Santrumpa pus. yra taisyklingai sudaryta.
Santrumpos <i>a., pr., pradž., pab., pb.</i>	–	Santrumpos taisyklingai sudarytos, taigi jos visos galimos.

MOKYKLAI AKTUALIOS DLKŽ NORMŲ PATAISOS (2021)

Parengė Rita Miliūnaitė

	DLKŽ7	DLKŽ8 – dabartinė norma	Pastabos
1.	–	bizūnas	Skolinys, bet ne klaida (šalutinė norma)
2.	–	bobutė	Nelaikoma svetimybe.
3.	–	buljonas	Skolinys, bet ne klaida (šalutinė norma).
4.	čardašas	čiardašas, čardašas	Galimi rašybos variantai.
5.	čarlstonas	čiarlstonas, čarlstonas	Galimi rašybos variantai.
6.	džokeris, jokeris	džiokeris, džokeris, jokeris	Galimi rašybos variantai.
7.	driksti, <i>drỹska, drisko</i>	driksti, drỹska (dryksta), drisko	Galimi es. I. formos variantai.

8.	fiordas	fjordas	Rašytina su <i>j</i> – kaip tariama, bet pereinamuoju laikotarpiu ne klaida ir be <i>j</i> .
9.	–	gerbūvis [viena norminė reikšmė]	Vertinys, bet galima vart. kaip šalutinį žodžio <i>gerovė</i> variantą. Neteiktinos r.: 1) aplinka, aplinkotvarka; 2) (komunalinių) patogumų įrengimas.
10.	–	kaladė	Skolinys, bet ne klaida.
11.	–	kaštai Vartotini kaip ekonomikos terminai r.: 1) „geresnės ekonominės alternatyvos, nepasirinktos siekiant norimo tikslo, vertė“; 2) „planuojamai ar vykdomai ekonominei veiklai atlikti reikalingų pastangų, laiko, turto ir išteklių, prisiimamos rizikos ir dėl to prarandamų galimybių pinigine išraiška“.	Nenorminė reikšmė: „išlaidos; sąnaudos; savikaina“.
12.	–	kniūpsčia <i>prv. žr. kniūbsčia</i> kniūpsčlias, -ià (3) <i>žr. kniūbsčias</i> kniūpsčiōm, kniūpsčiomis, kniūpsčiom(is) <i>prv. žr. kniūbsčia</i> kniūpslōti, kniūpsō, -ōjo <i>žr. kniūbsoti</i>	Abu variantai nelaikytini rašybos klaida.
13.	–	(teniso) kortas	Skolinys, bet ne klaida (šalutinė norma).
14.		įmūrgdlyti, -o, -ė <i>žr. įmurdyti 1</i> išmūrgdlyti, -o, -ė <i>žr. išmurdyti</i> mūrgdlyti, -o, - <i>ė 1. žr. murdyti 1. 2. žr. murdyti</i> 3. pamūrgdlyti, -o, - <i>ė žr. pamurdyti 1</i> sumūrgdlyti, -o, - <i>ė žr. sumurdyti 1</i>	Abu variantai nelaikytini rašybos klaida.
15.	neberendila	nebrendilà, nebrendyla	Galimi rašybos variantai.
16.	–	pakalikas	Skolinys, bet ne klaida.
17.	–	sąranga	Šalutinis variantas greta žodžių <i>sandara, struktūra, santvarka, sankloda</i>
18.	turtingas, -a (ntk. r. „gausus“)	turtingas, -a r. „gausus“ – šalutinė norma	Netaisyтина: <i>Šalis turtinga miškų.</i>

PASTABA. DLKŽ8 priede papildytas naujų žodžių sąrašas.

APRAŠO PAPILDYMAS (įvairūs kalbos vartojimo atvejai, suderinti su VLKK)

ATVEJIS	KLAIDA	PASTABOS
<i>Pašvęsti</i> <i>pasišvęsti</i>	gr –	Reikšme „(pa)skirti, dedikuoti“ <i>Atsidavimas, pasišventimas tėvynei nėra tas pats, kas vakaras, pašvęstas kokiai nors sukakčiai.</i>
<i>Žmogus sirgdamas psichinėmis ligomis labiausiai bijo prarasti save, todėl kūryba tampa kaip šaltinis savęs tyrinėjimui ir kaip atrama savasties išsaugojimui.</i>	gr	Naudininko vartojimo klaida.
<i>Jis suteikia tvirtybę, stiprybę, laimę / tvirtybės, stiprybės, laimės.</i>	–	Priklauso nuo rašančio autoriaus.
<i>Minimas ir tautos susireikšminimas.</i>	–	
<i>Pasakojant istoriją, kuri yra pakankamai žiauri, pritraukia žiūrovą...</i>	gr	Žodžio reikšmės klaida
<i>Ją [ramybę] pasiekti būtina dorybė, išmintis ir gilus įsitikinimas, kad savo gyvenimo jis nevaldo.</i>	gr	Būtinai naudininkas.
<i>Bohemistas, bohemietis, boheminkas</i>	–	Norma būtų boheminkas , bet nė vienas iš nurodytų variantų apskritai nėra kodifikuotas, todėl klaidomis rašiniuose laikyti nereikėtų.
<i>Ši pasaulėžiūra ypač būdinga naujųjų laikų rašytojų kūrinuose.</i>	gr	Būdvardis <i>būdingas</i> reikalauja naudininko.
<i>Aprašė savitą požiūrį į miesto erdvę ir jos įtaką žmogaus gyvenime.</i>	gr	Daiktavardis <i>įtaka</i> reikalauja naudininko.
<i>Tačiau senasis tikėjimas lietuvių kasdienybėje turėjo tvirtas šaknis ir paniekinti protėvių dievus jiems būtų didelė kančia.</i>	–	Mokiniai turi būti mokomi, kuo skiriasi vientisinės ir sudėtinės laikų formos, tačiau šis trūkumas nelaikytinas normos pažeidimu.
<i>Kyla muštynės ir ginti baltakaklį į kovą stoja jaunas studentas.</i>	gr	<i>Reikia kilmininko. Kalbos patarimai. Sintaksė: linksnių vartojimas, p. 61, 2.2.</i>
<i>Gregoras nėra labai laimingas savo dabartiniu gyvenimo būdu ir keliaujančio pardavėjo darbu.</i>	gr	Priežastiniai reikšmių šiose sakinyje reikia prielinksnio <i>dėl</i> konstrukcijos.
<i>Kūrinį taip pat galima sulyginti su A. Škėmos romanu „Balta drobulė“.</i>	–	LKŽ yra pakraštinė reikšmė „sustatyti, palyginti su kuo, norint nustatyti panašumą arba skirtumą“;
<i>Istorija prasideda, kai vieną sekmadienio rytą ūkininkas pakeliui į bažnyčią nusprendžia atsikratyti šunimi.</i>	–	Galimi abu variantai – <i>atsikratyti šuns / šunimi.</i>
<i>Anot B. Sruogos, ironija jam buvo skydas prieš visas lagerio blogybes.</i>	gr	<i>...skydas nuo blogybių</i> KP (S 2, 82, 2.1 p.)

<i>Šuo visada padėdavo savo šeimininkui, kol dar buvo jaunas, bet kaip paseno, tapo nereikalingas.</i>	–	Taisytina šiaip mokyklinėje kalboje, bet egzaminų rašiniuose klaida nelaikytina.
<i>Skirgaila pasielgia impulsyviai, neišmintingai dėl to, nes niekas neatsakė į jo meilę.</i>	st	
<i>„Odė jaunystei“ kritikuoja protu ribojamą mąstymą.</i>	–	Ką nors riboti protu – įmanomas pasakymas, nes galbūt norėta pasakyti <i>pernelyg racionalų mąstymą</i> ar pan.
<i>Tuo tarpu J. Biliūno novelėse „Ubagas“ ir „Lazda“ jaunoji karta nėra tokia galinga.</i>	–	Junginys <i>tuio tarpu</i> priešinamajam gretinimui reikšti „Kalbos patarimuose“ įvertintas kaip vengtinas, tai mokinių darbuose jis turi būti vertinamas kaip normalus.
<i>Tam pavyzdžiu yra XIX a. romantikas Maironis.</i>	gr	Įnagininkas nevartotinas su <i>būti</i> formomis nuolatiniam būviui reikšti (yra ir apraše).
<i>Motinos paveikslą galime pamatyti Šatrijos Raganos „Sename dvare“, Žemaitės „Marti“ bei Jono Biliūno „Liūdna pasaka“.</i> <i>Dar vienas kūrinys, kuris parodo motinos paveikslą literatūroje, yra Jonas Biliūnas „Liūdna pasaka“.</i>	gr	Nesuderinti linksniai.
<i>Protagonistas mamatė</i>	gr	Priedėlis ir pažymimasis žodis derintini.
<i>Vaikui trūksta šilumos, meilės iš mamos.</i>	–	
<i>Motina gali įkvėpti meilės mokslui.</i>	–	Galimas tiek dalies kilmininkas (šiek tiek meilės), tiek galininkas (apskritai įkvėpti tokį dalyką kaip meilę mokslui).
<i>Motina nuo didelės meilės apalpo.</i>	gr	
<i>Vaikas jaučia begalinę meilę ir stiprų ryšį savo mamai.</i>	gr	
<i>Mamatė išsako požiūrį apie mirtį.</i>	gr	
<i>Grotesku persmelktoje Savickio novelistikoje...</i>	–	Kilmininkas su dalyviu <i>persmelktas, -a</i> , vyrauja, bet vartojamas ir įnagininkas (KP S1 2.2 punktas)
<i>Mamatė teisingai auklėja vaikus.</i>	–	Auklėjimas gali būti siejamas ne tik su taisyklėmis, bet ir su tiesa
<i>Atskleidžia stiprų ryšį tarp sūnaus ir motinos.</i>	–	Prielinksnis <i> tarp</i> vartojamas objektų tarpusavio santykiams reikšti
<i>Koncentruojasi ties požiūriu...</i>	gr	Ne tas prielinksnis

<i>Palikti likimo valioje.</i>	–	Taisyklinga ir <i>palikti likimo valioje</i> , ir <i>palikti likimo valiai</i> .
<i>Mama pasiruošusi pastovėti už savo vaikus.</i>	–	Vertinys, bet jo nėra Klaidų apraše, jis nėra kur nors aiškiai pateiktas kaip vertinys, taigi baigiamuosiuose darbuose neturi būti vertinamas kaip klaida.
<i>Tai katastrofų literatūros rašytojas, filosofas, dažnai minimas kaip minčių srauto rašytoju.</i>	gr	Sakinio dalių derinimas.
<i>Ši citata rodo, jog kiekvienas padarome nepriimtinius sprendimus, tačiau visuomet galime pasitaisyti ir pasukti doros keliu.</i>	gr	Galininko klaida vietoj dalies kilmininko.
<i>Valstybė tapo valdovų įrankiu patenkinti savo ambicijas.</i>	gr	Priemonei reikšti reikia naudininko.
<i>Tad muzikuojant su draugu išsiplieskė abipusė simpatija.</i>	gr	Netinkamas priešdėlis.
<i>Jis niekada nepamiršo apie savo mylimą valstybę – Lietuvą.</i>	gr	Šiame sakinyje klaida, nes tiesioginis objektas turi būti reiškiamas galininku.
<i>Gladaus ir artimo ryšio tarp piliečio ir valstybės pavyzdžiu yra vienas garsiausių Europos XIX amžiaus romantikų – Adomas Mickevičius.</i>	gr	Su esamuoju būti laiku eina būvio vardininkas.
<i>Kur ieškoti išmanymo ir pramatymo, leisiančio gyventi išmintingai?</i>	gr	Žodyno klaida.
<i>Jei žmogui reikia išminties, teprašo pas Dievą, kuris dosniai duoda, bet prašantysis turi tikėti, kad ir gaus tos išminties.</i>	gr –	Prielinksnio klaida; <i>prašantysis</i> – ne klaida (asmens pavadinimas pagal laikiną ypatybę).
<i>Mokslininkai tiria gamtą ir atranda daug sąsajų tarp žmogaus ir pastarosios.</i>	gr	Žodyno klaida (žodis vartojamas ne savo reikšme); <i>pastarasis</i> reiškia „paskutinis iš minėtųjų“.
<i>Užuomina į biblinį Rojaus sodą – harmonijos metaforą / užuomina apie sodą</i>	–	
<i>Jei vaizdas paremtas specialių akinių, o ne projekcijos principu, jų rankos ir kojos net neliečia tų fotonų.</i>	gr	<i>Remti</i> valdo įnagininką.
<i>Jau Antikos laikais žmonės būrėsi diskutuoti, aptarti politiką, filosofiją.</i>	gr	Su siekimo reikšmės veiksmažodžiais (<i>burtis</i>) reikia kilmininko.
<i>Nuasmėninimas ir klaustrofobiniai jausmai traumuoja.</i>	–	
<i>Menininkui tai, ko nėra gyva, atminimas yra kūrybos variklis.</i>	gr	Reikia įvardžio kilmininko.
<i>Skleidė tikėjimą per knygas, meną.</i>	–	
<i>Pamatyti žmoguje vidines problemas</i>	gr	
<i>Pasidarė sau, susikūrė sau</i>	–	

<i>Grafičiai, kivis, hobis</i>	–	Kaitomi žodžiai.
<i>Personažė</i>	–	

REKOMENDACIJOS DĖL STILIAUS TRŪKUMŲ VERTINIMO (DETALIAU ŽR. III APRAŠO DALIS)

- Kaip stiliaus klaidas **žymėti tik labai aiškius dalykus**, priskiriamus konkrečiai stiliaus trūkumų grupei (**logikos, tikslumo, aiškumo, glaustumo**).
- **Kalbos klaidų nevertinti kaip stiliaus trūkumų**. Jeigu kalbos klaida lemia ir stiliaus trūkumą, pirmenybė teiktina kalbos klaidai žymėti. Pvz.: *Tačiau maro ir ne itin draugiškai nusiteikusių vokiečių dėka Matas Šimonis lieka vienui vienas.*
- **Fakto klaidų nevertinti kaip stiliaus trūkumų**. Sakiniai, turintys fakto klaidų, turėtų būti vertinami tik turinio aspektu.
- Sakinių, kurie **gali būti performuluoti sklandžiau**, rekomenduojama **nevertinti** kaip turinčių stiliaus trūkumų.

ATVEJIS	TRŪKUMAS	PASTABOS
<i>Putino romane „Altorių šešėly“ lyrinis subjektas, vardu Liudas Vasaris, nuo mažų dienų įstoja į kunigų seminariją.</i>	–	Fakto klaidos, ne stiliaus trūkumas.
Po dvių metų kančių koncentracijos stovykloje Balys Sruoga parašo memuaralinį romaną.	–	Dvi gramatikos klaidos.
Mamatės santykis vaikams yra nuoširdus.	–	Gramatikos klaida.
<i>J. T. Vaižganto apysakoje „Dėdės ir dėdienės“ pasakojama liūdna meilės istorija.</i>	–	Rašybos klaida.
<i>Apie tobulėjantį žmogų rašė XX a. lietuvių rašytojas V. Mykolaitis-Putinas romane „Altorių šešėly“. Pasakojama apie pagrindinį veikėją Liudą Vasarij.</i>	–	Jei galima performuluoti sklandžiau, nelaikytina stiliaus trūkumu.
<i>Noriu pasirinkti tokį kelią, dėl kurio nesigailėčiau ir kiekvieną dieną eičiau į darbą.</i>	–	Jei galima performuluoti sklandžiau, nelaikytina stiliaus trūkumu.
<i>Klaidos padeda tobulėti, nes klaidos turi kartais būti tobulinamos.</i>	st	Logikos trūkumas.
<i>Žmogus, jaučiantis prievartą ar nelaisvę, nesusitaikys su tokiu būviu, nes tai nebus tikra laisvė, kurios yra trokštama.</i>	st	Logikos trūkumas.
<i>Kai Liudas Vasaris savo tėvų noru išsiunčiamas į kunigų seminariją, jis supranta, jog tai užgožia jo vidinę laisvę.</i>	st	Stiliaus tikslumo trūkumas
<i>Socialinėje erdvėje yra ir kito plauko pavyzdžių.</i>	st	Stiliaus tikslumo trūkumas.

<i>Kūryba jam buvo lyg šviežio oro gūsis, kurio lyg užvertos durys nepraleidžia kunigų seminarija.</i>	st	Stiliaus aiškumo trūkumas
<i>Vien pažvelgus į mūsų tėvus bei senelius, gyvenusius okupacijos metais, ištvėrusius tremtį bei atskyrimą nuo namų.</i>	st	Stiliaus aiškumo trūkumas
<i>Bet ne vien yra sunku kurti nelaisvėje, bet yra sunku susitaikyti su ja.</i>	st	Stiliaus glaustumo trūkumas
<i>Patyręs didžiausius sunkumus ir susidūręs su žiauriomis patirtimis B. Sruoga neprarado žmogiškumo.</i>	st	Stiliaus glaustumo trūkumas

KALBOS VERTINIMO APRAŠAS

Aprašas 2014 m. aptartas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos. 2019 m. pakeista įvadinė Aprašo dalis, atsisakyta žodyno dalies skyriuje „Nevartotinos svetimybės ir žargonas“ buvusio žodžių sąrašo ir patogiaus pertvarkytas skyrius „Žodžių reikšmės klaidos (semantizmai)“.

2021 m. Apraše

- 1) pridėta nuoroda į 2019 m. VLKK atnaujintas lietuvių kalbos skyrybos taisykles;
- 2) Žodyno klaidų sąrašas patikslintas ir papildytas:
 - a) išbraukta vertinio *gerbūvis* reikšmė „gerovė“¹; įrašytas vertinys *taipogi*;
 - b) įtraukti semantizmai *pergyventi, pergyvenimas; vedinas, -a ko; pastarasis, -oji; senai*; kamieno *kažk-* žodžiai;
- 3) Žodžių sandaros skyrius papildytas priesagos *-iškas, -a* vediniais, kurie nevartotini priklausymui ar rūšiai reikšti;
- 4) Sintaksės skyriaus prielinksnių klaidų sąrašas papildytas prielinksnio *apie* junginiais su veiksmažodžiais *aprašyti, apmąstyti* ir pan.
- 5) pridėta III dalis „Stilius“ su stiliaus trūkumų žymėjimo rekomendacijų santrauka.

I. ŽODYNAS

(Žymima ž)

1. NEVARTOTINOS SVETIMYBĖS IR ŽARGONAS

Pastabos:

- Klaidomis darbuose laikytinos tokios svetimybės, kurios įtrauktos į KKS, taip pat kitos tradiciškai griežtai taisomos (į norminamuosius žodynus neįtrauktos) svetimybės, turinčios įsigalėjusių lietuviškų atitikmenų.
- Darbe motyvuotai (iš nagrinėjamo autoriaus teksto) pavartota svetimybė klaida nelaikoma (pvz., *ubagas* J. Biliūno novelėje „Ubagas“).
- Žargonybių vartojimas darbuose laikomas žodyno klaida.

2. VERTINIAI

KKS 1.3 p.:

<i>Klaida</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>		<i>Klaida</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>
<i>apystova</i> <i>gerbūvis</i>	<i>aplinkybė</i> 1. aplinka; 2. aplinkotvarka		<i>ant kiek</i> <i>ant kiek ..., ant tiek</i> <i>ant savęs</i>	<i>kaip, kiek</i> <i>kiek ..., tiek</i> <i>sau, savarankiškai</i>

¹ Vertinys *gerbūvis* netaisytinus, jeigu reiškia „gerovė“. Klaida laikoma, jeigu *gerbūvis* vartojamas reikšmėmis „aplinka; aplinkotvarka“. Daugiau žr. <http://www.vlkk.lt/konsultacijos/1002-gerbuvis-gerove-aplinka-aplinkotvarka>

<p><i>įstatymdavys, -ė, įstatymleidys, -ė</i> <i>įstatymdavystė, įstatymleidystė</i> <i>išsireikšti</i> <i>išsireiškimas</i> <i>laisvanoris, -ė</i> <i>laisvanoriškas, -a</i> <i>laisvanoriškai</i> <i>nekuris, -i</i> <i>nekurie, -ios</i></p> <p><i>neužilgo</i></p> <p><i>obalsis</i> <i>pasėka</i> <i>savistovus, -i</i></p> <p><i>savistoviai</i></p> <p><i>savistovumas</i> <i>stovyła(s)</i> <i>taipogi</i> <i>vienok</i></p>	<p><i>įstatymų leidėjas, -a.</i></p> <p><i>įstatymų leidimas, leidyba</i></p> <p><i>pasakyti, pareikšti</i> <i>posakis, pasakymas</i> <i>savanoris, -ė</i> <i>savanoriškas, -a</i> <i>savo noru</i> <i>šioks toks, šiokia tokia</i> <i>tam tikras, tam tikra</i> <i>kai kurie, kai kurios;</i> <i>šiokie tokie, šiokios</i> <i>tokios; kurie ne kurie,</i> <i>kurios ne kurios; vienas</i> <i>kitas, viena kita</i></p> <p><i>netrukus, tuoj(au), greitai,</i> <i>veikiai</i> <i>šūkis, devizas</i> <i>padarinys, rezultatas</i> <i>savarankiškas, -a;</i> <i>nepriklausomas, -a</i> <i>savarankiškai,</i> <i>nepriklausomai</i> <i>savarankiškumas</i> <i>1. statula, 2. figūra</i></p> <p><i>taip pat</i></p> <p><i>o, bet, tačiau, vis dėlto</i></p>	<p><i>ant sveikatos</i> <i>ant tiek</i> <i>[būti (yra, buvo...)] (ne)</i> <i>course</i></p> <p><i>ir taip</i> <i>iš kalno</i> <i>kaip kartas, kaip sykis</i> <i>kaip taisyklė</i> <i>kas liečia</i> <i>kas link</i></p> <p><i>prie ko</i> <i>būk tai</i></p> <p><i>(kaž)kada tai</i> <i>(kaž)kaip tai</i></p> <p><i>(kaž)kodėl tai</i> <i>(kaž)koks tai</i></p> <p><i>(kaž)kuriis tai, (kaž)kuri</i> <i>tai</i></p> <p><i>(kaž)kur tai</i></p>	<p><i>į sveikatą</i> <i>taip, tiek</i> <i>(ne)žinoti; būti</i> <i>(ne)supažindintam, -ai,</i> <i>(ne)susipažinusiām, -iai,</i> <i>(ne)įsigiliniusiām, -iai:</i> <i>ir štai; taigi; o dabar</i> <i>iš anksto</i> <i>kaip tik</i> <i>paprastai, dažniausiai</i> <i>(o) dėl</i> <i>Kas link muzikos, tai jis</i> <i>negabus (= Muzikai jis</i> <i>negabus)</i> <i>kuo dėtas, -a</i> <i>esą, neva, girdi, kad, lyg,</i> <i>tartum</i> <i>kažkada, kitados, kadaise</i> <i>1. kažkaip, kažin kaip</i> <i>2. kaip nors</i> <i>kažkodėl, kažin kodėl</i> <i>1. kažkoks</i> <i>2. tam tikras, tam tikra</i> <i>kuris, kuri; kažkuris,</i> <i>kažkuri; kažin kuris, kažin</i> <i>kuri</i> <i>1. kažkur, kažin kur:</i> <i>2. iš dalies</i> <i>3. apie, maždaug,</i> <i>apytikriai</i></p>
---	---	--	---

Kitos klaidos:

<i>didelis ačiū, didelis dėkui</i>	<i>Norėtume tarti didelį ačiū</i> <i>(= nuoširdžiai, labai</i> <i>padėkoti) už pagalbą.</i>	<i>kaip pavyzdžiui</i>	<i>Daug kas dirba, kaip</i> <i>pavyzdžiui</i> <i>(= pavyzdžiui) aš.</i>
<i>įtakoti</i>	<i>Liudo pasirinkimą</i> <i>įtakojo (= veikė, lėmė)</i> <i>tėvai.</i>	<i>turėti gerą laiką</i>	<i>Vakarėlyje turėjome gerą</i> <i>laiką (= gerai leidome</i> <i>laiką; gerai</i> <i>pasilinksminome).</i>

3. ŽODŽIŲ REIKŠMĖS KLAIDOS (SEMANTIZMAI)

KKS 1.4 p.; į jį pasviruoju šriftu įterptos kelios kitos žodžių reikšmės klaidos.

<i>Klaida</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>
<i>abuojas, -a</i>	nevert. r. „abejingas, -a“: <i>Savo darbui jis visai abuojas (= abejingas).</i>

abuojumas	nevert. r. „abejingumas“.
<i>aplamai</i>	nevert. r. „apskritai“: Aplamai (= Apskritai; Apskritai imant; Iš esmės) darbą gerai parašėte.
apmokyti	nevert., jei nekalbama apie paviršutinišką, menko intensyvumo, neilgai trunkantį mokymą: Nusikaltėlių padėjo surasti specialiai apmokyti (= (iš)mokyti) šunys.
apmokymas	nevert. r. „mokymas, išmokymas“.
apsieiti	nevert. r. „atsieiti, kainuoti“: Jų išlaikymas valstybei brangiai apsiėjo (= atsiėjo, kainavo).
ap(si)jungti	nevert. r. „su(si)jungti; su(si)vienyti; su(si)burti“: apjungti (= sujungti) firmas, bankus, įmones ir pan.; apjungti (= suvienyti) pastangas, jėgas ir pan.; apjungti (= suburti) žmones, visuomenę, bendraminčius ir pan.; apsijungti (= susiburti) į draugiją, sąjungą ir pan.
ap(si)jungimas	nevert. r. „su(si)jungimas; su(si)vienijimas; su(si)būrimas“.
apsivesti	= vesti (kalbant apie vyrą); (iš)tekėti (kalbant apie merginą); susituokti.
aptarnauti sąskaitą	= tvarkyti sąskaitą.
apturėti	nevert. r. „turėti, patirti“: Kiek vargo apturėjau (= turėjau, patyriau) dėl to savo vaiko!
atidaryti	
atidaryti akis	= atmerkti akis, atsimerkti;
atidaryti atminimo lentą, paminklą	= atidengti atminimo lentą, paminklą;
atidaryti čiaupą	= atsukti čiaupą
atidaryti dujas, vandenį	= paleisti dujas, vandenį;
atidaryti knygą, sąsiuvinį	= atversti, atskleisti knygą, sąsiuvinį;
atidaryti skėtį	= išskleisti skėtį.
atidengti	
atidengti kaltininką, nusikaltėlių	= nustatyti kaltininką, nusikaltėlių;
atidengti sąskaitą	= atidaryti sąskaitą.
atidirbti	nevert. r. „baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstobulinti“: atidirbti (= baigti rengti, kurti, galutinai apdoroti, išstobulinti) metodiką, planą, projektą, technologiją ir pan.
atkoreguoti	nevert. r. „(pa)koreguoti“: Mūsų komitetas šį projektą neseniai atkoregavo (= pakoregavo).
atkrauti	nevert. r. „išsiųsti; išvežti“: Atkrovėme (= Išsiuntėme; Išvežėme) prekes į Vokietiją.

atleisti	nevalt. r. „(iš)duoti; parduoti“: atleisti (= (iš)duoti) knygą (skaitytojui); atleisti (= parduoti) prekę (pirkėjui).
atleidimas	nevalt. r. „išdavimas; pardavimas“.
atlieti	nevalt. r. „nulieti, išlieti, padaryti ką liejant“: atlieti (= nulieti, išlieti) detalę, paminklą, skulptūrą ir pan.
atmainyti	nevalt. r. „panaikinti“: atmainyti (= panaikinti) įstatymą, nutarimą, potvarkį, susitarimą, nuosprendį ir pan.
atmirti	nevalt. r. „(iš)nykti, mirti, liautis egzistavus“: Senosios tradicijos pamažu atmiršta (= miršta, nyksta).
atreaguoti	nevalt. r. „(su)reaguoti“: Į mano skundą seniūnija neatreagavo (= ne(su)reagavo).
atredaguoti	nevalt. r. „suredaguoti“: Tekstas prastai atredaguotas (= suredaguotas).
atreguliuoti	nevalt. r. „sureguliuoti“: Vairą reikėtų atreguliuoti (= sureguliuoti).
atremontuoti	nevalt. r. „suremontuoti“: Atremontavo (= Suremontavo) namą ir garažą.
atrestauruoti	nevalt. r. „restauruoti“: Atrestauravome (= Restauravome) paveikslą ir freską.
atsiekti	nevalt. r. „pasiekti“: Šiomet atsiekėme (= pasiekėme) neblogų rezultatų.
atsiekimas	nevalt. r. „laimėjimas, pergalė; atradimas“.
atsinešti	nevalt. r. „elgtis; žiūrėti (į ką)“: Po to įvykio jis atsineša (= žiūri) į mane labai draugiškai (elgiasi su manimi labai draugiškai).
atsinešimas	nevalt. r. „elgesys; požiūris“.
at(si)žymėti	nevalt. r.: 1. „pa(si)žymėti“: Prašom at(si)žymėti (= pa(si)žymėti) bilietą; 2. „apdovanoti“: Geriausi darbuotojai buvo atžymėti (= apdovanoti) vertingomis dovanomis.
atžyma	nevalt. r.: 1. „žyma; įrašas“; 2. „žymė; žymuo“.
bendrai	nevalt. išvadiniu (apibendrinamuoju) žodžiu: Bendrai (= Apskritai) jis neblogas žmogus.
davinys	nevalt. r. „duomuo“: Pastarųjų apklausų daviniai (= duomenys) teikia vilčių.
dėti(s)	
dėti(s) suknelę, švarką, paltą, apsiaustą ir pan.	nevalt. r. „vilkėti(s) suknelę, švarką, paltą, apsiaustą ir pan.“
dėti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.	nevalt. r. „auti(s), mauti(s) apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“
dėtis diržą, juostą ir pan.	nevalt. r. „juosti(s) diržą, juostą (diržu, juosta) ir pan.“
dėti(s) auskarus, laikrodį, sagę ir pan.	nevalt. r. „segtis auskarus, laikrodį, sagę ir pan.“
<i>eilė</i>	nevalt. r. „daug, nemaža“: Rasta eilė (= daug; nemaža) pažeidimų.
gautis	nevalt. savaimine rezultatine reikšme: Gali taip gautis (= išeiti, atsitikti), kad šiomet nebesusitiksimė. Kas čia gavosi (= pasidarė, išėjo)? Lyginant su 1997 m., gautųsi (= išeitų, būtų) visai kitas vaizdas.

gyvybingas, -a	nevert. r. „nepasenęs, -usi, tinkamas, -a vartoti“: gyvybingas (= nepasenęs, tinkamas vartoti) glaistas, skiedinys, gyvybingi (= nepasenę, tinkami vartoti) dažai, vaistai ir pan.
glaustais terminais	= greitai, per trumpą laiką: Užsakymus atliekame glaustais terminais (= greitai, per trumpą laiką).
įjungti	nevert. r. „įrašyti, įtraukti“: įjungti (= įrašyti, įtraukti) į planą, sąrašą, komisiją ir pan.
įnešti	nevert. r.: 1. „pateikti“: įnešti (= pateikti) pasiūlymą ir pan.; 2. „įtraukti, įrašyti (į ką)“: įnešti (= įtraukti, įrašyti) į sąrašą, sutartį, protokolą ir pan.; 3. „įtraukti, įrašyti, padaryti (ką)“: įnešti (= padaryti) pataisą, pakeitimą, papildymą ir pan.
įpakavimas	nevert. r. „pakuotė“: Žaislai atsiųsti popieriniame įpakavime (= popierinėje pakuotėje).
<i>ypatingai</i>	nevert. r. „ypač“: Man patinka filmai, ypatingai (= ypač) dokumentiniai.
išdirbti	nevert. r. „parengti, sukurti“: išdirbti (= parengti, sukurti) projektą, terminiją ir pan.
išeinant iš ko	nevert. r. „remiantis kuo, vadovaujantis kuo; atsižvelgiant į ką“: Nutarimas buvo priimtas išeinant iš susidariusios padėties (= atsižvelgiant į susidariusią padėtį).
išieškotas, -a	nevert. r. „išdailintas, -a, dailus, -i, prašmatnus, -i, elegantiškas, -a, subtilus, -i, rafinuotas, -a, galantiškas, -a“: išieškotas, -a (= išdailintas, -a, prašmatnus, -i) dirbiny, forma ir pan. (apie meno kūrinį); išieškotas (= subtilus, rafinuotas) skonis; išieškotos (dailios, rafinuotos) manieros; išieškotas (= dailus, galantiškas) elgesys ir pan.
išimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan. (iš asmens)	= paimti dokumentus, ginklus, sprogmenis, narkotikus ir pan.
dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. išėmimas (iš asmens)	= dokumentų, ginklų, sprogmenų, narkotikų ir pan. paėmimas.
išjungti	nevert. r.: 1. „išbraukti, atleisti“: išjungti (= išbraukti) iš plano, sąrašo, suvestinės ir pan.; išjungti (= išbraukti, atleisti) iš komisijos, komiteto, tarybos, organizacijos ir pan.; 2. „išskaičiuoti, atimti“: išjungti (= išskaičiuoti, atimti) iš kainos, sumos, vertės ir pan.
išlaikyti	nevert. r. „išskaičiuoti“: išlaikyti (= išskaičiuoti) alimentus, mokesčius ir pan.
išlaikymas	nevert. r. „išskaičiavimas, išskaita“.
išlaikytas, -a	nevert. r. „santūrus, -i, susitvardantis, -i, susivaldantis, -i“: Mano naujasis kaimynas – pavydėtinai išlaikytas (= santūrus, susitvardantis, susivaldantis) žmogus.

išmetinėti (užmetinėti)	nevert. r. „prikaišioti, priekaištauti“: Tu jam dėl to neišmetinėk (neužmetinėk) (= neprikaišiok, nepriekaištauk).
išmetinėjimas (užmetinėjimas)	nevert. r. „prikaišiojimas, priekaištas“.
išnešti	nevert. r.: 1. „priimti“: išnešti (= priimti) nutarimą, sprendimą, nuosprendį ir pan.; 2. „duoti, pareikšti“: išnešti (= duoti, pareikšti) įspėjimą, papeikimą ir pan.; 3. „pateikti“: išnešti (= pateikti) pasiūlymą, protestą ir pan.
išpildyti, pildyti	
išpildyti kūrinį	= atlikti kūrinį
(iš)pildyti planą	= (į)vykdyti planą
pildyti pareigas	= eiti pareigas
išpulti	nevert. r.: 1. „tekti, priderėti, prireikti, priklausyti“: Užmokėk jam, kiek išpuola (= pridera, priklauso); 2. „pasitaikyti“: Kalėdos pernai išpuolė (= pasitaikė) gražios.
išrišti	nevert. r. „išspręsti“: Kažin, kaip šį klausimą išriš (= išspręs) apskritis?
išrišimas	nevert. r. „išsprendimas“.
išskirti	nevert. r. „(pa)skirti“: Išskyrė (= Paskyrė) sklypą namui statyti. Firmos vadovai išskyrė (= (pa)skyrė, davė) premijas.
išstatyti sąskaitą	= pateikti, išrašyti sąskaitą.
išstoti	nevert. r. „kalbėti; viešai pasirodyti“: Kas dar nori išstoti (= kalbėti)? Dabar išstos (= pasirodys) ansamblis.
išstojimas	nevert. r. „kalba; viešas pasirodymas“.
iššaukti	nevert. r. „sukelti“: iššaukti (= sukelti) ligą, reakciją, žemės drebėjimą ir pan.
iššaukiantis, -i, iššaukiamas, -a	nevert. r. „įžūlus, -i, provokuojamas, -a“: iššaukiantis (= įžūlus, provokuojamas) elgesys, žvilgsnis, tonas ir pan.
iššaukiančiai, iššaukiamai	nevert. r. „įžūliai, provokuojamai“.
išvesti	nevert. r. „išbraukti, atleisti“: išvesti (= išbraukti, atleisti) iš komisijos, komiteto, tarybos ir pan.
išvesti iš eksploatacijos	= nutraukti eksploataciją; sustabdyti; išjungti.
išžiūrėti	nevert. r. „apsvarstyti, išnagrinėti“: išžiūrėti (= apsvastyti, išnagrinėti) prašymą, siūlymą, skundą ir pan.
įvesti	
įvesti į eksploataciją	= atiduoti naudoti, eksploatuoti; paleisti; įjungti;

įvesti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan.	nevert. r. „įtraukti į komisiją, komitetą, tarybą ir pan.“
įvesti kamuolį į žaidimą	= paduoti (įmesti, įspirti) kamuolį į žaidimą
įvesti pataisą, papildymą	= įtraukti, įrašyti, įdėti pataisą, papildymą
<i>kažkada</i>	nevert. r. „kada nors“: Visos krizės praeina, kažkada (= kada nors) praeis ir ši.
<i>kažkas</i>	nevert. r. „kas nors; kai kas; šis tas“: Kiekvienas mokinys, kuriam kažkas (= kas nors) nesiseka, norėtų turėti pagalbą. Ką reikia daryti, norint kažko (= ko nors; šio to) pasiekti?
<i>kažkiek</i>	nevert. r. „kiek, bent kiek, šiek tiek“: Kad patektum į tą mokyklą, turi būti jau kažkiek (= kiek; bent kiek; šiek tiek) prasilavinęs kompiuterinių technologijų srityje.
<i>kažkoks, -ia</i>	nevert. r. „koks, -ia nors; šioks toks, šiočia tokia“: Norint pabrėžti kažkokią (= kokią nors) mintį, dažnai pasitelkiami gestai. Jeigu matyti kažkokių (= kokių nors) specialistų stygius, mokyklos turi persiorientuoti.
<i>kažkur</i>	nevert. r. „kur nors“: Savaitgaliais išeinu kažkur (= kur nors) pavalgyti, papramogauti.
<i>kažkuri, -i</i>	nevert. r. „kuri, -i nors; tam tikras, -a“: Jeigu būtų užpulta kažkuri (= kuri nors) NATO narė, kitos narės ateitų jai į pagalbą.
kurčias, -ia	nevert. r. „duslus, -i“: Nuaidėjo kurčias (= duslus) sprogimas.
<i>mano, tavo, jo, jos, jūsų, jų</i>	nevert. r. „savo“: Kur aš pasidėjau mano (= savo) knygas? Pasiimkite jūsų (= savo) knygas.
matomai (regimai)	nevert. įterptiniu žodžiu nuomonei reikšti: Matomai (Regimai) (= Matyt), mums reikėtų dar kartą pasitarti. Matomai (Regimai), (= Turbūt) jau laikas eiti miegoti.
<i>mylėti, mylėtojas</i>	nevert. r. „mėgti, mėgėjas“: Mes esame jūsų patiekalų mylėtojai (= mėgėjai).
<i>naudoti</i>	nevert. r. „vartoti“: Autorius naudoja (= vartoja) daug metaforų, vaizdingų žodžių. Mama naudoja (= vartoja) daug vaistų.
nešti atsakomybę	= būti atsakingam, -ai, atsakyti
nuimti (nusiimti)	
nuimti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus ir pan.	= panaikinti draudimą, apribojimus, sankcijas, muitus ir pan.
nuimti greitį, tempą	= sumažinti greitį, tempą
nuimti nuo kontrolės	= nutraukti kontrolę, liautis kontroliuoti, kontroliavus;
nuimti nuo pareigų	= atleisti iš pareigų
nuimti premiją, priemoką	= neduoti, neskirti premijos, priemokos; nubraukti premiją, priemoką

nuimti priežastis, (psichologinę) įtampą	= pašalinti, panaikinti priežastis, (psichologinę) įtampą
nuimti skausmą	= numalšinti skausmą
nu(si)imti apavą, kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.	nevert. r. „nu(si)auti, nu(si)mauti apavą, nusimauti kojines, kelnes, sauskelnes ir pan.“
nu(si)imti diržą, juostą ir pan.	nevert. r. „nu(si)juosti diržą, juostą ir pan.“
nu(si)imti sagę, auskarus, laikrodį, žiedą ir pan.	nevert. r. „nu(si)segti sagę, laikrodį, išsisegti auskarus, nusimauti žiedą ir pan.“ ;
nu(si)imti nuo įskaitos	= iš(si)braukti, iš(si)rašyti, iš(si)registruoti iš įskaitos
nu(si)imti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.	nevert. r. „nu(si)vilkti suknelę, apsiaustą, švarką, paltą ir pan.“
pajungti	nevert. r.: 1. „privesti“ (kalbant apie komunikacijas): pajungti (= privesti) dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną ir pan.; 2. „įjungti“ (kalbant apie tiekimo pradžia): pajungti (= įjungti) dujas, elektrą, vandenį, šildymą, telefoną ir pan.; 3. „prijungti“: pajungti (= prijungti) variklį, skalbimo mašiną ir pan.
pajungimas	nevert. r. „privedimas; įjungimas; prijungimas“
pakelti	
pakelti klausimą, problemą	= iškelti klausimą, problemą
pakelti duomenis, bylą ir pan.	= peržiūrėti, pa(si)tikrinti duomenis, bylą ir pan.
<i>pasimesti</i>	nevert. r. „sumišti, sutrikti“: Ji pasimetė (= sumišo, sutriko) ir nieko negalėjo atsakyti.
paskaičiuoti	nevert. r. „(tiksliai) apskaičiuoti, suskaičiuoti“: Būtina paskaičiuoti (= apskaičiuoti) didžiausią šių vaistų dozę.
paskaičiavimas	nevert. r. „(tikslus) apskaičiavimas“
<i>pastarasis, -oji</i>	nevert. r. „jis, ji; šis, ši“, kai kalbama apie vieną objektą: Labai spalvingas Vingienės charakteris; pastaroji (= ji) parodoma kaip pikta, šiurkšti ir nevalyva moteris. Vart. r. „paskutinis iš minėtųjų“.
pašalinis (vaistų) veikimas	= šalutinis (vaistų) poveikis
pašvęsti	nevert. r. „skirti, dedikuoti“: Vakaras pašvęstas (= skirtas) poeto 100-ųjų metinių sukakčiai. Knyga pašvęsta (= skirta) lietuvių kovoms su kryžiuočiais.
pavesti	nevert. r. „apvilti, apgauti; netesėti“: Jis ne kartą yra mus pavedęs (= apvylęs, apgavęs).

<i>pergyventi, pergyvenimas</i>	nevalt. r. „jaudintis, sielotis, sielvartauti, liūdėti, nerimauti“: Ji labai pergyveno (= jaudinosi, nerimavo) dėl tėvynėje likusių artimųjų.
pernešti	nevalt. r. „pakelti, iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti“: pernešti (= pakelti, iškentėti, iškęsti, išturėti, išverti) skausmą, sielvartą, netektį, nelaimę ir pan.
perspėti	nevalt. r. „užkirsti kelią, neleisti atsirasti“: perspėti ligą, nusikaltimą, nelaimę ir pan. (= užkirsti kelią, neleisti atsirasti) ligai, nusikaltimui, nelaimei ir pan.
pervesti	nevalt. r. „perkelti“: pervesti (= perkelti) į kitą grupę, klasę, kursą, skyrių, į kitas pareigas ir pan.
peržiūrėti	nevalt. r. „persvarstyti; iš naujo, dar kartą apsvarstyti“: peržiūrėti (= iš naujo, dar kartą apsvarstyti) bylą, klausimą, tvarką ir pan.
<i>pilnas, pilnai</i>	nevalt. r. „visas, visiškai“: Su jūsų nuomone pilnai (= visai; visiškai) sutinku.
praanalizuoti	nevalt. r. „išanalizuoti“: Būtina praanalizuoti (= išanalizuoti) padėtį.
prabalsuoti	nevalt. r. „balsuoti, pabalsuoti, nubalsuoti, subalsuoti, baigti balsuoti“: Mes jau prabalsavome (= balsavome, pabalsavome, buvome balsuoti).
prabėgti	nevalt. r. „(nu)bėgti“: Kasdien prabėgu (= nubėgu) keletą kilometrų.
pračiuopti	nevalt. r. „apčiuopti, užčiuopti“: Padidėjusias kepenis nesunku pračiuopti (= užčiuopti).
pradiktuoti	nevalt. r. „padiktuoti“: Pradiktavau (= Padiktavau) visas pavardes telefonu.
praeiti	nevalt. r.: 1. „nueiti“: praeiti (= nueiti) atstumą, kelią, nuotolį; 2. „išeiti“: praeiti (= išeiti) kursą, mokyklą, mokslus (t. y. baigti kursą, mokyklą, mokslus); 3. „paeiti“: praeiti (= paeiti) į priekį, į kairę, į dešinę ir pan.; 4. „eiti“: Praeiti (= (Į)eiti) draudžiama.
praėjimas	nevalt. r. „(į)ėjimas“: Praėjimas (= Įėjimas) į kiemą kitoje pusėje.
prafinansuoti	nevalt. r. „finansuoti“: Šį projektą derėtų prafinansuoti (= finansuoti) iš rezervų fondo.
pragalvoti	nevalt. r. „apgalvoti“: Šis sprendimas gerai pragalvotas (= apgalvotas).
prakeliauti	nevalt. r. „keliauti, nukeliauti“: Tą vasarą prakeliavome (= nukeliavome) 300 km.
praklaustyti	nevalt. r. „perklausyti, išklaustyti“: praklaustyti (= perklausyti) įrašą, praklaustyti (= išklaustyti) paskaitą ir pan.
prakomentuoti	nevalt. r. „(pa)komentuoti“: Šis įvykis buvo išsamiai prakomentuotas (= (pa)komentuotas) per televiziją.

prakonsultuoti	nevert. r. „(pa)konsultuoti“: Mūsų grupę dėstytojas jau prakonsultavo (= (pa)konsultavo).
prakontroliuoti	nevert. r. „(pa)kontroliuoti“: Prakontroliuokite (= Pakontroliuokite), kad ataskaitos būtų pateiktos laiku.
pramatyti	nevert. r. „numatyti“: Šitą ėjimą (šachmatų) reikėjo pramatyti (= numatyti).
pramatymas	nevert. r. „numatymas“.
praplaukti	nevert. r.: 1. „nuplaukti“: praplaukti (= nuplaukti, t. y. įveikti) atstumą, distanciją, nuotolį ir pan.; 2. „perplaukti“: praplaukti (= perplaukti) baseiną, ežerą, tvenkinį ir pan.
praskambėti	nevert. r. „nuskambėti, suskambėti“: Jos balse praskambėjo (= nuskambėjo) nepasitenkinimo gaidelė.
pravažiuoti	nevert. r. „važiuoti, įvažiuoti, nuvažiuoti“: Pravažiuoti (= Važiuoti) be bilieto draudžiama. Pravažiuoti (= Įvažiuoti) į kiemą reikia iš kitos pusės. Mums liko pravažiuoti (= važiuoti, nuvažiuoti) 5 km.
pravažiavimas	nevert. r. „(į)važiavimas“: Už pravažiavimą (= važiavimą, kelionę) be bilieto jums teks mokėti baudą. Pravažiavimas į teritoriją draudžiamas (= Įvažiuoti į teritoriją draudžiama).
pravažiuojantis, pravažiuojamas bilietas	= nuolatinis, mėnesinis bilietas.
pravesti	nevert. r.: 1. „nutiesti, įvesti“: Laidai neturi būti pravedami (= tiesiami) paviršiuje; 2. „išvesti, nubrėžti“: Pravesti (= Išvesti, nubrėžti) liniją.
pribūti	nevert. r. „ateiti, atvykti“: Skirtu laiku jis taip ir nepribuvo (= neatėjo, neatvyko).
priešakinis, -ė	nevert. r. „pažangus, -i“: priešakinė (= pažangi) idėja, mintis, pasaulėžiūra, priešakinis (= pažangus) mąstymas ir pan.
prigulėti	nevert. r. „priklausyti, priderėti, pareiti“: Tie pinigai jam priguli (= priklauso, pridera). Tai priguli (= priklauso, pareina) ne nuo žmogaus valios.
priimti vaistus	nevert. r. „gerti, vartoti vaistus“.
prileisti trūkumų	= padaryti, pridaryti trūkumų; leisti atsirasti trūkumams.
rastis	nevert. r. „būti“: Mūsų būstinė randasi (= yra) Kaštonų gatvėje. Kur tu dabar randiesi (= esi)?
reiškia	1. nevert. r. „vadinasi, taigi“: Reiškia (= Vadinasi), tu rytoj neateisi? Reiškia, (= Taigi) dirbsime iki vėlumos. 2. nevert. r. „vadinasi“: Reiškia (= Vadinasi), tu rytoj neateisi?)

sąstatas	nevert. r. „sudėtis“: komandos, komiteto, tarybos ir pan. sąstatas (= sudėtis).
sekantis, -i	nevert. r.: 1. „šis, -i, šitoks, -ia, toks, -ia“ (prieš išvardijimą): Vilniuje šiuo metu veikia sekančios (= šios, tokios) parodos: [...]; 2. „štai kas; štai kodėl“ (prieš aiškinimą): Atsakydamas į jūsų raštą pranešu sekantį (= štai ką).
sekančiai	nevert. r. „taip, šitaip“.
<i>senai</i>	nevert. r. „seniai“: Jie buvo senai (= seniai) nesimatę.
skaityti	nevert. r.: 1. „laikyti“ (ką kuo): Jis manęs žmogum neskaito (= nelaiko); 2. „manyti, būti tam tikros nuomonės, būti įsitikinusiam, -iai“: Skaitau (= Manau), kad jūsų nuomonė nėra teisinga.
statyti	
statyti grafiką, planą, tvarkaraštį	= (su)daryti grafiką, planą, tvarkaraštį
statyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus	= (pa)dėti, (pa)rašyti tašką, kablelį, kitus skyrybos ženklus
reikalavimą, sąlygą kandidatūrą	= (iš)kelti kandidatūrą
statyti klausimą, sąlygą	= (iš)kelti klausimą, reikalavimą, sąlygą
statyti pažymį	= (pa)rašyti pažymį
statyti protokolą	= (su)rašyti protokolą
statyti tikslą	= (iš)kelti tikslą
statyti kelią, dujotiekį	= (nu)tiesti kelią, dujotiekį
statyti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan.	nevert. r. „įrengti, įtaisyti, pritaisyti, (į)dėti radiatorių, variklį, skaitiklį ir pan.“
statyti telefoną	nevert. r. „(į)vesti telefoną“
<i>stebėti</i>	nevert. r. „matyti“: Mokinių rašiniuose stebima (= matoma; randama; aptinkama) būdinga klaida.
aukščiau stovintis, -i (pareigūnas, įstaiga)	nevert. r. „aukštesnis, -ė, aukštesnysis, -ioji, vyresnis, -ė, vyresnysis, -ioji, viršesnis, -ė (pareigūnas, įstaiga)“
stovis	
ligonio, pastato stovis	= ligonio, pastato būklė;-
dvasinis, moralinis stovis	= dvasinė, moralinė būseną
<i>sutikti</i>	nevert. r. „rasti, pastebėti, aptikti, būti, pasitaikyti“: Šis žodis sutinkamas (= randamas, aptinkamas, pasitaiko, yra) tik keliuose tarmėse; Šis

	klajojančio cirko personažas sutinkamas (= aprašomas pasitaiko) ne vieno autoriaus kūryboje.
talpinti	nevert. r. „dėti, spausdinti“ (pvz., laikraštyje)
<i>tamprus</i>	nevert. r. „glaudus, artimas“: Mus sieja tamprūs (= glaudūs; artimi) ryšiai.
<i>teisingas</i>	nevert. r. „taisyklingas, atitinkantis taisykles; tinkamas, reikiamas, prideramas“: Žodį neteisingai (= netaisyklingai; klaidingai; ne taip) parašei. Koks turi būti teisingas (= tinkamas, prideramas, kultūringas) elgesys prie stalo?
tūlas, -a	nevert. r. „toks, -ia, kažkoks, -ia, vienas, -a, kuris ne kuris, kuri ne kuri“: Tūlas (= Vienas; Kažkoks) amerikiečių bankininkas užsisakė portretą.
užbėgimas	nevert. r. „bėgimas“ (bėgimo varžybų etapas)
uždaryti	
uždaryti akis	= užmerkti akis, užsimerkti
uždaryti čiaupą	= užsukti čiaupą
uždaryti knygą, sąsiuvinį	= užversti, užskeisti knygą, sąsiuvinį
uždaryti sąrašą, kartoteką	= baigti (pildyti, rašyti) sąrašą, kartoteką
uždaryti skėtį	= suglausti skėtį
užėjimas	nevert. r. „ėjimas“ (ėjimo varžybų etapas)
užinteresuoti	nevert. r. „suinteresuoti, sudominti“: Svarbiausia – užinteresuoti (= suinteresuoti, sudominti) pirkėją
užkrauti akumuliatorių	nevert. r. „įkrauti akumuliatorių“
užmanyti	nevert. r. „sumanyti, sugalvoti“: Jam pavyko užmanyti (= sumanyti, sugalvoti) naują šio uždavinio sprendimą.
užmanymas	nevert. r. „sumanymas“
užnešti	nevert. r.: 1. „užtepti; užkrėsti“: užnešti (= užtepti) dažų, glaisto; užnešti (= užkrėsti) tinko ir pan.; 2. „pažymėti“: užnešti (= pažymėti) kontūrus, taškus ir pan.
užsipilti	
už(si)pilti automobilį, traktorių ir pan.	nevert. r. „į(si)pilti, pri(si)pilti (degalų) į automobilį, traktorių ir pan.“
už(si)pilti benzino, kitų degalų (į automobilį)	= į(si)pilti, pri(si)pilti benzino, kitų degalų.
užplaukimas	nevert. r. „plaukimas“ (plaukimo arba irklavimo varžybų etapas).

užskaityti	nevert. r. „įskaityti“: Už laimėtą partiją žaidėjui užskaitomas (= įskaitomas) taškas.
užskaita	nevert. r. „įskaita“: Atlikus užskaitą (= įskaitą) įmonių skolos sumažėjo.
užvažiavimas	1. „važiavimas“ (automobilių, dviračių, motociklų ir pan. varžybų etapas); 2. „jojimas“ (žirgų lenktynių etapas); 3. „pamaina (sanatorijoje, poilsio namuose)“.
užvežimas (pvz., prekių)	nevert. r. „ko nors atvežimas (pvz., prekių), pristatymas“.
vedinas, -a ko	nevert. r. „vedamas, -a ko“: Jis atėjo vedinas (= vedamas) gerų norų. Šią profesiją žmonės renkasi vedini (= vedami) kilnaus pašaukimo.
vesti: save vesti (vesti save)	= elgtis: Diskotekoje jis save vedė (= elgėsi) tiesiog nepakenčiamai
vedantis, -i, vedantysis, -ioji specialistas, -ė	= vadovaujantis, -i, vadovaujantysis, -čioji specialistas, -ė
vedantis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.	= svarbiausias, pagrindinis bruožas, principas, motyvas, vaidmuo ir pan.
vedantysis ratas, velenas	= varantysis ratas, velenas
vieningas, -a	nevert. r. „vienodas, -a“: vieningi (= vienodi) mokesčiai, tarifai ir pan
žinoti	nevert. r.: 1. „mokėti“: Prastai žinau (= moku) anglų kalbą; 2. „išmanyti“: Jis nežino (= neišmano) technikos; 3. „pažinti“: Vadovai turi žinoti (= pažinti) savo pavaldinius.

II. GRAMATIKA

1. ŽODŽIŲ SANDARA

(Žymima gr.)

PRIEŠDĖLIAI

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotini svetimi priešdėliai <i>da-</i> , <i>neda-</i> (KKS 2.1.4 p.).	<i>dabėgti</i> <i>daeiti</i> <i>pasiprotėti</i> <i>nedakepęs, -usi,</i> <i>nedakeptas, -a</i>	<i>pribėgti, nubėgti (iki ko nors)</i> <i>prieiti (ką), nueiti (iki ko nors)</i> <i>susiprotėti, susiprasti</i> <i>1. ne(iš)kepęs, -usi, nebaigęs, -usi kepti, pusžalis, -ė;</i> <i>2. kvaištelėjęs, -usi</i>	gr

PRIESAGOS

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
-----------------------------	----------------------------	-------------------------------	---------------

Nevartotini vediniai su skolintinių daiktavardžių elementais <i>-arėja, -erėja</i> (KKS 2.1.1 p.).	<i>batarėja</i> <i>galanterėja</i> <i>galerėja</i>	<i>baterija</i> <i>galanterija</i> <i>galerija</i>	gr
Nevartotini vediniai su svetima būdvardžių priesaga (ar baigmeniu) <i>-avas, -ava</i> (KKS 2.1.2 p.).	<i>bordavas, -a</i> <i>dangavas, -a</i> <i>fioletavas, -a, violetavas, -ružavas, -a</i>	<i>bordinis, -ė, vyšninis, ė, tamsiai raudonas, -a dangiškas, -a, dangaus spalvos, melsvas, -à, žydras, -a violetinis, -ė rožinis, -ė, rausvas, -a</i>	gr
Nevartotini vediniai su svetima veiksmažodžių priesaga <i>-avoti</i> (KKS 2.1.3 p.).	<i>baliavoti</i> <i>bėdavoti</i>	<i>puotauti, pokyliauti</i> <i>bėdoti, skūstis</i>	gr
Nevartotini vediniai su svetimu daiktavardžių elementu <i>-dėjas, -a</i> (KKS 2.1.5 p.).	<i>geradėjas, -a</i> <i>niekadėjas, -a</i> <i>piktadėjas, -a</i>	<i>geradarys, -ė</i> <i>niek(a)darys, -ė, nenaudėlis, -ė, niekšas, -ė</i> <i>piktadarys, -ė</i>	gr
Nevartotini vediniai su svetima skolintinių mažiųjų reikšmės daiktavardžių priesaga <i>-ikas</i> (KKS 2.1.6 p.).	<i>kubikas</i> <i>pufikas</i>	<i>kubas, kubelis, kubiukas</i> <i>pufas, pufiukas, pampsas, pampsiukas.</i>	gr
Nevartotini vediniai su svetima daiktavardžių priesaga <i>-(in)yčia</i> (KKS 2.1.7 p.).	<i>cukrinyčia</i> <i>druskinyčia</i>	<i>cukrinė</i> <i>druskinė</i>	gr
Nevartotini vediniai su priesaga <i>-iškas, -a</i> priklausymui ar rūšiai reikšti	<i>lietuviškas rašytojas²,</i> <i>psichologiškas romanas</i>	<i>lietuvių rašytojas,</i> <i>psichologinis romanas</i>	
Nevartotini vediniai su svetimomis priesagomis <i>-ka, -kė</i> (KKS 2.1.8 p.).	<i>čigonka</i> <i>draugelka</i> <i>kaimynka</i> <i>razinka</i> <i>vagilka</i> <i>Gražka, Gražkė</i>	<i>čigonė, čigoniukė</i> <i>draugužė</i> <i>kaimynė, kaimynėlė</i> <i>razina, džiovinta vynuogė</i> <i>vagilė, vagišė</i> <i>Gražina, Gražinutė</i>	gr
Nevartotini būdo prieveiksmai su <i>-(i)ai</i> , padaryti iš būdvardžių su priesaga <i>-inis, -inė</i> (KKS 2.2.1 p.). Išimtis: <i>begaliniai</i>	<i>asmeniniai atsakingas</i> <i>besąlyginiai sutinku</i> <i>dvasiniai turtingas</i>	<i>asmeniškai atsakingas</i> <i>besąlygiškai, be sąlygų, griežtai</i> <i>dvasiškai turtingas</i>	gr

² Priesagos *-iškas, -a* vediniai vartojami panašumui, būdingumui reikšti (plg. *Šis rašytojas labai lietuviškas – jis subtiliai perteikia senojo lietuvių kaimo kasdienybę*).

<p>Nevartotini būdo prieveiksmiai, padaryti iš santykinių būdvardžių, turinčių vienaskaitos vyriškosios giminės vardininko galūnę <i>-is</i>, o daugiskaitos naudininko <i>-(i)ams</i></p> <p>(KKS 2.2.1 p.).</p>	<p><i>bejausmiai elgiasi</i></p> <p><i>bejėgiai pasijuto</i></p>	<p><i>bejausmiškai, be jausmo elgiasi</i></p> <p><i>bejėgiškai pasijuto</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <i>-ėjas</i> (KKS 2.2.2 p.).</p>	<p><i>įpyliau atskiedėjo</i></p> <p><i>pirkau dėmių išėmėjo</i></p>	<p><i>įpyliau skiediklio</i></p> <p><i>pirkau (dėmių) valiklio</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <i>-ovas</i> (KKS 2.2.2 p.).</p>	<p><i>įjungiau autoatsakovą</i></p>	<p><i>įjungiau atsakiklį</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini daiktavardžiai, žymintys įrankius bei kitas darbo priemones ar tam tikras medžiagas, su priesaga <i>-tojas</i> (KKS 2.2.2 p.).</p>	<p><i>pirkau gerą masažuotoją</i></p> <p><i>prailgintojas</i></p>	<p><i>pirkau gerą masažuoklį</i></p> <p><i>ilgintuvas (ilginamasis laidas)</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini būdvardžiai su priesagomis <i>-inis, -inė</i>, padaryti iš veikėjus reiškiančių veiksmažodinių daiktavardžių, turinčių priesagas <i>-ėjas, -tojas</i>,</p>	<p><i>gydytojinis, -ė</i></p> <p><i>mokytojinis, -ė</i></p> <p><i>rašytojinis, -ė</i></p>	<p><i>gydytojo, gydytojų</i></p> <p><i>mokytojų pasitarimas</i></p> <p><i>rašytojų spauda</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini būdvardžiai su priesaga <i>-iškas, -iška</i> veikėjo priklausymui kokiai nors kategorijai, ypač tautybei, reikšti (KKS 2.2.3 p.).</p>	<p><i>švediškieji sportininkai,</i></p> <p><i>turkiškieji grobikai</i></p>	<p><i>švedų sportininkai,</i></p> <p><i>grobikai turkai</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini veiksmažodžiai su priesagomis <i>-inėti, -dinėti</i> ne kartotiniam, o tęsiniam kartiniam veiksmui reikšti (KKS 2.2.5 p.).</p>	<p><i>Partrenkė mašina, kai</i></p> <p><i>pereidinėjau gatvę</i></p> <p><i>Tada baiginėjau</i></p> <p><i>institūtą.</i></p> <p><i>Gydytoja paprašė</i></p> <p><i>nusirenginėti.</i></p> <p><i>Atrodė, kad jau</i></p> <p><i>pralaiminėjame</i> rungtynes.</p>	<p><i>Partrenkė mašina, kai</i></p> <p><i>ėjau per</i></p> <p><i>gatvę.</i></p> <p><i>Tada buvau bebaigiąs</i> institūtą.</p> <p><i>Gydytoja paprašė</i> nusirengti.</p> <p><i>Atrodė, kad jau</i> pralaimime / esame bepralaimį rungtynes.</p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotina sudurtinė priesaga <i>-alinis, -arinis, -ijinis</i>.</p> <p>Reikia palikti tik <i>-inis</i> ir atsisakyti tarptautinio formanto.</p> <p>Išimty: jeigu susidaro dviprasmybė: <i>kolonija – kolonijinis, ne koloninis;</i></p> <p><i>linija – linijinis, ne lininis;</i></p> <p><i>fizika – fizikinis, ne fizinis.</i></p>	<p><i>tematinis planas</i></p> <p><i>legendarinis žmogus</i></p> <p><i>biblijinė išmintis</i></p> <p><i>pensijinis amžius</i></p>	<p><i>teminis planas</i></p> <p><i>legendinis žmogus bibliinė,</i></p> <p><i>Biblijos išmintis</i></p> <p><i>pensinis amžius</i></p>	<p>gr</p>

-uotas, -a Nevartotinas priesagos -uotas vedinys <i>nervuotas, -a</i> (priesagos -uotas vediniai nevartotini vidinei ypatybei nusakyti).	<i>nervuotas žmogus</i>	<i>nervingas žmogus</i>	gr
-uoti(s) Nevartotina veiksmožodžio forma <i>nervuotis(s)</i> .	<i>nervuotis</i>	<i>nervintis</i>	gr
Nevartotini žodžiai <i>gerietis, blogietis</i> (netinkami priesagos -ietis vediniai iš būdvardžių).	<i>geriečiai</i> <i>blogiečiai</i>	<i>gerieji, geručiai, geruoliai, blogieji, blogučiai, blogiukai, bloguoliai</i>	gr
DŪRINIAI			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotini asmenis reiškiantys priesagos <i>-ietis, -ietė</i> žodžiai, padaryti iš dvižodžių ar keliažodžių gyvenamųjų, darbo vietų, įstaigų, įmonių ar organizacijų pavadinimų (KKS 2.3.1 p.).	<i>naujavilnietis</i> <i>kazlūrūdietis</i> <i>vaiknamietis</i>	<i>Naujosios Vilnios gyventojas</i> <i>Kazlų Rūdos gyventojas,</i> <i>kazlinis</i> <i>vaikų namų auklėtinis</i>	gr
Nevartotini sudurtiniai sutrauktiniai žodžiai, sudaryti iš vieno ar kelių žodžių pradžios ir paskutinio viso žodžio (KKS 2.3.2 p.).	<i>dietgydytojas, -a</i> <i>medsesuo</i> <i>vyrgydytojas, -a</i>	<i>(gydytojas, -a) dietologas, -ė</i> <i>medicinos sesuo, gailestingoji sesuo</i> <i>vyriausiasis gydytojas,</i> <i>vyriausioji gydytoja</i>	gr

2. GRAMATINĖS FORMOS

GALŪNĖ

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Netinkama būdvardžių ir būdvardiškųjų žodžių vns. naudininko galūnė <i>-iui</i> .	<i>kontroliniui darbui</i> <i>vientisiniui sakiniui</i> <i>lyriniui subjektui</i>	<i>kontroliniam darbui</i> <i>vientisiniam sakiniui</i> <i>lyriniam subjektui</i>	gr

GIMINĖS FORMOS

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinos vyriškosios giminės daiktavardžių formos moterims pagal profesijas, pareigas, mokslo laipsnius ir pan. apibūdinti (KKS 5.1.1 p.).	<i>architektas Žilienė</i> <i>advokatas Butkutė</i> <i>direktorius Vaitkuvienė</i>	<i>architektė Žilienė,</i> <i>advokatė Butkutė</i> <i>direktorė Vaitkuvienė</i>	gr

Nevartotinos kelintinių skaitvardžių ir įvardžio <i>kelintas</i> , <i>-a</i> vyriškosios giminės kilmininko formos mėnesio dienai nusakyti (KKS 5.1.2 p.).	<i>Kelinto šiandien?</i> – <i>Spalio antro.</i>	<i>Kelinta šiandien?</i> – <i>Spalio antra, antroji.</i>	gr
Nevartotinas vyriškosios giminės būdvardžių bei būdvardinės reikšmės dalyvių galininkas ir įnagininkas vad. bevardės giminės reikšme (KKS 5.1.3 p.).	<i>Bandoma pasiekti nepasiekiamą</i> <i>Laikau reikalingu (būtinu) tai pranešti.</i>	<i>Bandoma pasiekti nepasiekiamą / tai, kas nepasiekiamą.</i> <i>Laikau reikalinga (būtiną) tai pranešti.</i>	gr
Įvardis <i>keletas</i> ir kuopiniai skaitvardžiai neturi moteriškosios giminės.	<i>Susitikome po keletos savaitių.</i> <i>Trejetai moterų įteiktos premijos.</i>	<i>Susitikome po keleto savaitių.</i> <i>Trejetui moterų įteiktos premijos.</i>	gr

PAGRINDINĖS IR DAUGINĖS FORMOS

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinos pagrindinės kiekinių skaitvardžių nuo 2 iki 9 formos ir įvardžio <i>abu, abi</i> formos su daugiskaitiniais (t. y. turinčiais tik daugiskaitinę formą) daiktavardžiais (KKS 5.2 p.).	<i>Dabar teatre pertrauka tarp dviejų gastrolių.</i> <i>Dalyvavo trijose varžybose.</i> <i>Laimėjome abi rungtynes.</i>	<i>Dabar teatre pertrauka tarp dvejų gastrolių.</i> <i>Dalyvavo trejose varžybose.</i> <i>Laimėjome abejas rungtynes.</i>	gr

LAIPSNIAI

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Netinkamas laipsniavimas su <i>labiau, labiausiai</i> , jei būdvardiškas žodis laipsniuojamas.	<i>Parinkime labiau gerą, labiausiai tinkamą pavyzdį.</i>	<i>Parinkime geresnį, tinkamiausią pavyzdį.</i>	gr
<i>Labiau, labiausiai</i> nevartojama su aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio formomis.	<i>Jis labiau panašesnis į tėvą negu į motiną.</i>	<i>Jis panašesnis į tėvą negu į motiną.</i>	gr

ĮVARDŽIUOTINĖS FORMOS

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotina įvardžiuotinė forma dalyvių, kurie įeina į išskirtinį pažyminį.	<i>Žmonės, turintieji bilietus, į autobusą įleidžiami pirmiausia.</i> <i>Studentai, vykstantieji į ekspediciją, renkasi prie bibliotekos.</i>	<i>Žmonės, turintys bilietus, į autobusą įleidžiami pirmiausia.</i> <i>Studentai, vykstantys į ekspediciją, renkasi prie bibliotekos.</i>	gr
Terminuose nevartotini paprastieji būdvardžiai – vartotina įvardžiuotinė forma.	<i>Vyriška ir moteriška giminė.</i>	<i>Vyriškoji ir moteriškoji giminė.</i>	gr

Rūšiai nevertotini paprastieji būdvardžiai – vartotina įvardžiutinė forma.	<i>Pirkau juodų serbentų.</i>	<i>Pirkau juodųjų serbentų.</i>	
Sudaiktavardėję dalyviai vartojami įvardžiutine forma.	<i>Skęstančių gelbėjimo draugija. Tikinčių protesto akcija. Suaugusių mokymo centras.</i>	<i>Skęstančiųjų gelbėjimo draugija. Tikinčiųjų protesto akcija. Suaugusiųjų mokymo centras.</i>	gr
Sudaiktavardėję įvardžiuotiniai dalyviai nevertotini asmenims pagal jų darbą, amatą, profesiją, pareigas ar kokią veiklą pavadinti – vartojami daiktavardžiai su priesagomis -ėjas, -a; -tojas, -a ir kt.	<i>Budintysis prižiūrėjo lakstančius vaikus. Už stalo sėdėjo posėdžio pirmininkaujant(ys)is. Renginio vedantysis sužavėjo visus žiūrovus.</i>	<i>Budėtojas prižiūrėjo lakstančius vaikus. Už stalo sėdėjo posėdžio pirmininkas. Renginio vedėjas sužavėjo visus žiūrovus.</i>	gr
Švenčių, istorinių įvykių pavadinimai su skaitvardžiais nusakomi įvardžiutine forma.	<i>Iškilingai paminėsime Vasario šešioliktą (16). Antras pasaulinis karas.</i>	<i>Iškilingai paminėsime Vasario šešioliktąją (16-ąją). Antrasis pasaulinis karas.</i>	gr

VEIKSMAŽODIS			
SANGRAŽINĖS FORMOS			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinos veiksmažodžių išnuomoti, numatyti, parduoti, rašyti (kirčiuoti, linksniuoti, tarti), skaityti, statyti, žiūrėti ir pan. sangražinės formos neveikiamosios rūšies reikšme (jeigu veiksmas negali vykti savaime) (KKS 5.7 p.).	<i>išsinguoti (r. „būti išnuomojamam, -ai“) Išsinguoja vieno kambario butas.</i>	<i>Išnuomojamas vieno kambario butas.</i>	gr
	<i>nusimatyti Kas dar nusimato programoje? Nusimato oro atšilimas.</i>	<i>Kas dar numatoma / numatyta programoje? Numatomas oro atšilimas (Numatoma, kad oras atšils).</i>	gr
	<i>parsiduoti (r. „būti parduodamam, -ai“) Parsiduoda namas su sodu.</i>	<i>Parduodamas namas su sodu.</i>	gr
	<i>rašytis (kirčiuotis, linksniuotis, tartis) Nosinė čia nesirašo . Kaip kirčiuojasi šis žodis?</i>	<i>Nosinės čia nerašome.</i>	gr

		<i>Kaip kirčiuojamas, kirčiuotinas šis žodis? Kaip kirčiuoti šį žodį?</i>	
	<i>skaitytis</i> (r. „,būti skaitomam, -ai“) <i>Norėjau taip parašyti, kad knyga įdomiai skaitytųsi.</i>	<i>Norėjau taip parašyti, kad knyga būtų įdomi skaityti; kad knygą būtų įdomu skaityti.</i>	gr
	<i>statytis</i> (r. „,būti statomam, -ai“) <i>Kaip tik toje vietoje ir statėsi naujas namas.</i>	<i>Kaip tik toje vietoje ir buvo statomas naujas namas.</i>	gr
	<i>žiūrėtis</i> <i>Aktoriai tame spektaklyje gražiai žiūrisi.</i>	<i>Į aktorius tame spektaklyje gražu, malonu, miela žiūrėti; Aktoriai... gražiai atrodo.</i>	gr
Pastaba. Klaidomis nelaikoma formos <i>matosi, girdisi, jaučiasi</i> .		<i>Iš čia toli matosi / matyti. Už sienos girdėjosi / buvo girdėti balsai. Rašinio įžangoje jaučiasi/justi tuščiažodžiavimas.</i>	-

3. SINTAKSĖ

(Žymima gr)

DALYVIS

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Savaiminei būsenai ar savaiminei ypatybei reikšti nevertotinas neveikiamosios rūšies dalyvis (KKS 5.8.3 p.).	<i>Padažnintas pulsas ir padidintas kraujospūdis – sunkios ligos požymis.</i> <i>Ligonis skundžiasi apsunkintu rijimu.</i> <i>Odos paviršiuje matyti išplėstos venos.</i> <i>Jau kurį laiką nepavyksta sureguliuoti pagreitinto širdies plakimo.</i> <i>Šiai ligai būdinga sulėtinta medžiagų apykaita.</i> <i>Esant sumažintam kraujospūdžiui svaigsta galva.</i>	<i>Padažnėjęs pulsas ir padidėjęs kraujospūdis – sunkios ligos požymiai.</i> <i>Ligonis skundžiasi pasunkėjusiu rijimu.</i> <i>Odos paviršiuje matyti išsiplėtusios venos.</i> <i>Jau kurį laiką nepavyksta sureguliuoti pagreitėjusio širdies plakimo.</i> <i>Šiai ligai būdinga sulėtėjusi medžiagų apykaita.</i> <i>Esant sumažėjusiam kraujospūdžiui / Dėl sumažėjusio kraujospūdžio svaigsta galva.</i>	gr

Veikiamasis esamojo laiko dalyvis nevertotinas su veikėjo nereiškančiais daiktavardžiais daikto paskirčiai, rūšiai, tipui nusakyti.	<i>Salėje daug sėdinčių vietų.</i> <i>Jis jau seniai dirba vadovaujanti darbą.</i> <i>Nebuvo įvertintas pasiaukojantis žygdarbis.</i>	<i>Salėje daug sėdimų vietų.</i> <i>Jis jau seniai dirba vadovaujamą darbą.</i> <i>Nebuvo įvertintas pasiaukojamas žygdarbis.</i>	gr
Veikiamasis esamojo laiko dalyvis nevertotinas daikto paskirčiai, rūšiai, tipui nusakyti terminuose ir pavadinimuose (terminuose ir pavadinimuose vartotina įvardžiutinė dalyvio forma).	<i>raminantieji vaistai</i> <i>gaivinantieji gėrimai</i> <i>įspėjantis ženklas</i> <i>maitinančioji kaukė</i> <i>vykdančioji valdžia</i>	<i>raminamieji vaistai</i> <i>gaivinamieji gėrimai</i> <i>įspėjamas ženklas</i> <i>maitinamoji kaukė</i> <i>vykdomoji valdžia</i>	gr
Veikiamasis būtojo laiko dalyvis nevertotinas reikšti lygia greta su tarinio veiksmu vykstančiam arba vėlesniam veiksmui (KKS 5.8.2 p.).	<i>Į orą pakilo raketos, numušusios tris priešo lėktuvus.</i> <i>Pirmą kartą jis paragavo alkoholio, išgėręs su draugu šampano.</i> <i>Vakar kalbėjo pirmininkas, paraginęs aktyviai dalyvauti rinkimuose.</i> <i>Pusfinalį laimėjo mūsų komanda, patekusi į finalą.</i>	<i>Į orą pakilo raketos ir numušė tris priešo lėktuvus.</i> <i>Pirmą kartą jis paragavo alkoholio, gerdamas / kai gėrė su draugu šampano.</i> <i>Vakar kalbėjo pirmininkas, ragindamas / ir ragino aktyviai dalyvauti rinkimuose./Vakar pirmininkas ragino aktyviai dalyvauti rinkimuose / Vakar kalbėjo pirmininkas. Jis ragino aktyviai dalyvauti rinkimuose.</i> <i>Pusfinalį laimėjo mūsų komanda ir pateko į finalą / Pusfinalį laimėjusi mūsų komanda pateko į finalą.</i>	gr
Nevartotina sutrumpinta moteriškosios giminės būtojo kartinio laiko dalyvio galūnė, kad nebūtų palaikyta būtojo kartinio laiko padalyvio priesaga -us .	<i>Grįžus namo, ji klausėsi mėgstamos muzikos.</i>	<i>Grįžusi namo, ji klausėsi mėgstamos muzikos.</i>	gr
PUSDALYVIS			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Pusdalyvis netinka nusakyti aplinkybės veiksmui, kuris vyksta ne tuo metu, kaip tarinio veiksmas (KKS 5.9 p.).	<i>Abiturientas sėkmingai baigė mokyklą gaudamas atestatą.</i> <i>Įstojau į muzikos mokyklą, čia baigdamas keturias klases.</i> <i>Policininkai netrukus sulaukė vagis, juos nuveždami į nuovadą.</i>	<i>Abiturientas sėkmingai baigė mokyklą ir gavo atestatą.</i> <i>Įstojau į muzikos mokyklą ir čia baigiau keturias klases.</i> <i>Policininkai netrukus sulaukė vagis ir nuvežė juos į nuovadą.</i>	gr

Moteriškosios giminės sangražinių pusdalyvių daugiskaitos vardininko forma yra šypsodamosi (<i>šypsodamos+si</i>) ne <i>šypsodamosios</i> .	<i>Sesutės puošėsi šypsodamosios.</i>	<i>Sesutės puošėsi šypsodamosi.</i>	gr
PADALYVIS			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas tikslui reikšti su jungtuku <i>kad</i> (taip pat su <i>idant</i>) (KKS 5.10.2 p.).	<i>Kad apsisaugojus</i> nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą. <i>Reikia perskaičiuoti sąskaitą, kad išvengus</i> atsitiktinių klaidų.	<i>Kad apsisaugotumėte / Norėdami apsisaugoti</i> nuo gripo, gerkite čiobrelių arbatą. <i>Reikia perskaičiuoti sąskaitą, kad būtų išvengta /norint išvengti</i> atsitiktinių klaidų.	gr
Būtojo kartinio laiko padalyvis nevertotinas sąlygai reikšti su jungtuku <i>jei(gu)</i> (KKS 5.10.3 p.).	<i>Jeigu pskaičiavus</i> nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis.	<i>Jeigu apskaičiuotume</i> nuostolius, išaiškėtų tikroji įmonės padėtis.	gr
Padalyvis nevertotinas šalutiniam to paties veikėjo veiksmui reikšti asmeniniuose sakiniuose (vietoj pusdalyvio ar dalyvio) (KKS 5.10.1 p.).	<i>Dirbant</i> susižeidžiau. <i>Kuo remiantis</i> laikraštis skelbia tokią informaciją? <i>Pažvelgus</i> į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį. <i>Jos elgiasi nepažeidžiant</i> taisyklių. <i>Grįžus</i> mes pirmiausia paskambinome tėvams.	<i>Dirdamas</i> susižeidžiau. <i>Kuo remdamasis</i> laikraštis skelbia tokią informaciją? <i>Pažvelgę</i> į šias nuotraukas, pastebėsime tam tikrą ryšį. <i>Jos elgiasi nepažeisdamos</i> taisyklių. <i>Grįžę</i> mes pirmiausia paskambinome tėvams.	gr
Pastaba. Padalyvis gali būti vartojamas beasmeniuose sakiniuose.		<i>Rašant</i> diktantą reikia susikaupti	–
Pastaba. Padalyvis gali būti vartojamas, kai atliekamo veiksmo veikėjai iš dalies sutampa.		<i>Mums važiuojant</i> į Trakus labiausiai sušalo Saulius.	–
PRIEVEIKSMIS			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Prieveiksmiai su -ai (padaryti iš priesagos -iškas būdvardžių) nevertotini daikto kokybei žymėti (KKS 5.11 p.).	<i>skyrybos itališkai</i> <i>poilsis kanadietišškai</i> <i>viščiukai vilnietiškai</i>	<i>itališkos skyrybos / skyrybos kaip italų</i> <i>kanadietiškas poilsis</i> <i>vilnietiškai, vilnietiškai kepti viščiukai</i>	gr

LINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

Vardininkas

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas kreipiniui reikšti (KKS 3.1.2 p.). Pastaba. Priedėliu einančio daiktavardžio <i>ponas</i> vardininkas – ne klaida.	<i>Mokytojas, noriu paklausti.</i>	<i>Mokytojau, noriu paklausti.</i> Pone pirmininke / Ponas pirmininke, čia reikia jūsų parašo.	gr -
Nevartotinas neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoj dalies kilmininko) su veiksmažodžiais: <i>(atsi)rasti(s), būti (yra, esti, yra, buvo...), daugėti (gausėti), įvykti, kilti, mažėti, pasitaikyti</i> (KKS 3.1.1 p.).	<i>Per kontrolinį darbą kartais pasitaiko nesusipratimai.</i> <i>Žmogaus gyvenime būna potvyniai ir atoslūgiai.</i>	<i>Per kontrolinį darbą kartais pasitaiko nesusipratimų.</i> <i>Žmogaus gyvenime būna potvynių ir atoslūgių.</i>	gr

Kilmininkas

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmažodžiais: <i>prieiti ko, siekti ko</i> (kiekio reikšme) (KKS 3.2.1 p.).	<i>Priėjome išvados.</i> <i>Žuvies svoris siekė kilogramo.</i>	<i>Priėjome išvadą / prie išvados / Padarėme išvadą.</i> <i>Žuvies svoris siekė kilogramą.</i>	gr
Nevartotinas su veiksmažodžiu <i>pasiekti</i> siekiamąjį dalyką visumai reikšti.	<i>Jie pasiekė tikslo.</i> <i>Pagaliau pasiekėme pergalės.</i>	<i>Jie pasiekė tikslą.</i> <i>Pagaliau pasiekėme pergalę.</i>	gr
Nevartotinas abstrakčių daiktavardžių (<i>reikšmė, įtaka</i>) dalies kilmininkas, ypač kai greta esantys pažyminiai <i>didelė, milžiniška, lemiama</i> nurodo didžiausią ypatybės kiekį.	<i>Mokytojos pagyrimas man turėjo milžiniškos reikšmės.</i>	<i>Mokytojos pagyrimas man turėjo milžinišką reikšmę.</i>	gr
Nevartotinas skaitvardžių kilmininkas – lyginamajai kiekybei reikšti su aukštesniojo laipsniorieveiksmais (<i>ne daugiau, (ne) mažiau</i>) (KKS 3.2.2 p.).	<i>Čia telpa daugiau šimto žmonių.</i> <i>Parašyk ne mažiau penkių puslapių.</i>	<i>Čia telpa daugiau kaip šimtas / daugiau negu (nei) šimtas / per šimtą / šimtas su viršum žmonių.</i> <i>Parašyk ne mažiau kaip / ne mažiau negu (nei) penkis puslapius.</i>	gr

Naudininkas			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmožodžiais <i>atitikti kam, neatitikti kam, kreipti dėmesį kam, panašus,-i kam, prisitaikyti kam, sutelkti dėmesį kam, užjausti kam, pasitikėti kam</i> (KKS 3.3.1 p.).	<i>Ar tavo darbas atitinka mokytojos nurodytiems reikalavimams?</i> <i>Daugiausia dėmesio kreipiame pažangumui.</i> <i>Dabar sutelkime dėmesį šiai schemai.</i>	<i>Ar tavo darbas atitinka mokytojos nurodytus reikalavimus?</i> <i>Daugiausia dėmesio kreipiame į pažangumą / skiriame pažangumui.</i> <i>Dabar sutelkime dėmesį į šią schemą.</i>	gr
Nevartotinas su judėjimo reikšmės veiksmožodžiais (<i>eiti, rinktis, važiuoti, vykti</i> ir pan.) tikslui reikšti (KKS 3.3.4 p.).	<i>Išėjo pietums.</i> <i>Teatras išvažiavo gastrolėms.</i>	<i>Išėjo pietų / pietauti.</i> <i>Teatras išvažiavo į gastroles / gastrolių.</i>	gr
Nevartotinas tikslui su paskirties atspalviu reikšti nevirtotinas abstrakčiųjų priesagos - <i>imas (-ymas)</i> daiktavardžių naudininkas.	<i>Skirsime daug lėšų teritorijos tvarkymui.</i> <i>Stengiausi daugiau laiko skirti knygų skaitymui.</i> <i>Pateikė nutarimą balsavimui.</i> <i>Projektą grąžino papildymui.</i> <i>Televizorių išvežėme taisymui.</i>	<i>Skirsime daug lėšų teritorijai tvarkyti.</i> <i>Stengiausi daugiau laiko skirti knygoms skaityti.</i> <i>Pateikė nutarimą balsuoti.</i> <i>Projektą grąžino papildyti.</i> <i>Televizorių išvežėme taisyti.</i>	gr
Nevartotinas daiktui apibūdinti, kai nereiškiama paskirtis (KKS 3.3.2 p.).	<i>Jis yra čempionas 50 km distancijai.</i>	<i>Jis yra 50 km distancijos čempionas.</i>	gr
Nevartotinas konkretaus laiko ribai arba momentui, kai nežymima paskirtis (KKS 3.3.2 p.). Pastaba. Veiksmo trukmei ir paskirčiai reikšti naudininkas – ne klaida.	<i>Šiai dienai įregistruoti 775 laikraščiai.</i>	<i>Iki šios dienos įregistruoti 775 laikraščiai.</i> <i>Išvažiavo vienai dienai.</i> <i>Posėdį atidėjo kitai savaitei.</i> <i>Lėšų skyrė tik šiam mėnesiui.</i>	gr
Nevartojamas posakyje <i>tikėti Dievui.</i>	<i>Tikiu Dievui.</i>	<i>Tikiu Dievą.</i> Pastaba. Nelaikyti klaida junginių <i>tikiu Dievu, tikiu į Dievą.</i>	gr -
Galininkas			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas tiesioginiam objektui reikšti greta neigiamojo veiksmožodžio (vietoj	<i>Nedarinėk duris!</i>	<i>Nedarinėk durų!</i>	gr

kilmininko) (KKS 3.4.2 p.).	<i>Negauk trejetą.</i>	<i>Negauk trejeto.</i>	
Nevartotinas neapibrėžtam daiktų kiekiui ar daikto daliai reikšti (vietoje dalies kilmininko) (KKS 3.4.1 p.).	<i>Mokiniai gerai moka užsienio kalbas.</i> <i>Man vieną kavą.</i>	<i>Mokiniai gerai moka užsienio kalbų.</i> <i>Man vieną kavos.</i>	gr
Nevartotinas su judėjimo reikšmės veiksmažodžiais tikslui arba siekimui reikšti, kai tas galininkas vienas be bendraties neįmanomas (KKS 3.4.3 p.).	<i>Atvyko skaityti paskaitas.</i> <i>Nuvažiavo atsiimti dokumentus.</i>	<i>Atvyko skaityti paskaitų.</i> <i>Nuvažiavo atsiimti dokumentų.</i>	gr
Nevartotinas su veiksmažodžiais <i>atstovauti, klausytis, laukti, ieškoti, pakenkti</i> .	<i>Atstovavo mokyklą.</i> <i>Aš klausau jus.</i> <i>Mes tave laukiame.</i> <i>Ieškome savo draugą.</i> <i>Rūkymas gali pakenkti kraujagysles.</i>	<i>Atstovavo mokyklai.</i> <i>Aš klausau jūsų.</i> <i>Mes tavęs laukiame.</i> <i>Ieškome savo draugo.</i> <i>Rūkymas gali pakenkti kraujagyslėms.</i>	gr
Nevartotinas su bendratimi paskirčiai reikšti.	<i>Pasiimk krepšį sudėti pirkinius.</i>	<i>Pasiimk krepšį pirkiniams sudėti.</i>	gr
Įnagininkas			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas su gausą žyminčiais būdvardžiais (<i>dosnus, -i, gausus, -i, turtingas, -a</i> ir pan.) (KKS 3.5.2 p.).	<i>Jis dosnus pažadais.</i> <i>Kraštas gausus miškais.</i> <i>Ar esi turtingas pinigais?</i>	<i>Jis dosnus pažadų.</i> <i>Kraštas gausus miškų.</i> <i>Ar esi turtingas pinigų?</i>	gr
Nevartotinas objektui reikšti su pilnį žyminčiais veiksmažodžiais, turinčiais priešdėlį <i>pri-</i> (<i>prikimšti, prigrūsti, prikrauti</i> ir pan.) (KKS 3.5.1 p.).	<i>Obuolius prikimškite įdaru ir kepkite.</i> <i>Kišenės prikimštos pinigais.</i>	<i>Obuolius prikimškite įdaro ir kepkite.</i> <i>Kišenės prikimštos pinigų.</i>	gr
Nevartotinas veikėjui ar būsenos sukėlėjui (bet ne priemonei) reikšti su neveikiamosios rūšies dalyviais (KKS 3.5.3 p.).	<i>Bičiulis buvo priblokštas tuo įvykiu.</i> <i>Buvome nuliūdinti tokiu jos elgesiu.</i> <i>Šalis užimta priešojų pajėgomis.</i>	<i>Bičiulis buvo priblokštas to įvykio / Bičiulį tas įvykis pribloškė.</i> <i>Buvome nuliūdinti tokio jos elgesio / Mus nuliūdino toks jo elgesys.</i> <i>Šalis užimta priešojų pajėgų.</i>	gr
Nevartotinas daiktavardžių įnagininkas su veiksmažodžio <i>būti</i> formomis – nuolatiniams (nekintamam) būviui reikšti (KKS 3.5.4 p.).	<i>Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzu.</i>	<i>Sprendžiant iš akcento, jis galėjo būti prancūzas.</i> <i>Kas buvo šios infekcijos</i>	gr

Pastaba. Kai tarinyje yra žodžiai <i>nori</i> (<i>trokšta, tikisi, svajoja...</i>) <i>būti</i> , galimas daiktavardžio įnagininkas.	<i>Kas buvo šios infekcijos priežastimi?</i>	<i>priežastis?</i> <i>Berniukas nori būti sportininku /sportininkas. Mergaitės svajoja būti manekenėmis / manekenės.</i>	
Nevartotinas požymiui reikšti, kai nurodoma, kuo remiamasi (<i>daina žodžiais</i> (<i>tekstu</i>)).	<i>Girdėjome dainą Maironio žodžiais.</i>	<i>Girdėjome dainą pagal Maironio žodžius / žodžiai Maironio.</i>	gr
Dvejetainiai linksniai			
Taisyklės pažeidimas	Klaidingas pavyzdys	Taisyklingas variantas	klaida
Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj vardininko (KKS 3.5.5 p.).	<i>Ji galėjo būti atidesne. Mindaugas svajoja būti žymiu. Visi nori būti laimingais.</i>	<i>Ji galėjo būti atidesnė. Mindaugas svajoja būti žymus. Visi nori būti laimingi.</i>	gr
Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj kilmininko (KKS 3.5.5 p.).	<i>Vien pinigai nepadaro žmogaus laimingu.</i>	<i>Vien pinigai nepadaro žmogaus laimingo.</i>	gr
Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj naudininko (KKS 3.5.5 p.).	<i>Lengva žmogui būti geru, sunkiau – teisingu. Ar galima būti (likti) abejingu?</i>	<i>Lengva žmogui būti geram, sunkiau – teisingam. Ar galima būti (likti) abejingam?</i>	gr
Nevartotinas būdvardžių (ir būdvardiškai vartojamų žodžių) įnagininkas būviui reikšti vietoj galininko (KKS 3.5.5 p.).	<i>Sunkumai privertė ją būti taupesne ir išradingesne.</i>	<i>Sunkumai privertė ją būti taupesnę ir išradingesnę.</i>	gr
Pastaba. Su veiksmažodžiais <i>laikyti, (pa)skelbti, (pa)vadinti, pripažinti</i> įnagininkas – ne klaida (KKS 3.5.5 p.).		<i>Jį laikė gražiu, bet lengvabūdišku. Jis padėtį pavadino pavojinga. Teismas jį pripažino nekaltu. Po dvejų metų jaunuolį paskelbė dingusiu be žinios.</i>	gr
Vietininkas			
Taisyklės pažeidimas	Klaidingas pavyzdys	Taisyklingas variantas	klaida
Nevartotinas būsenos patyrėjui reikšti (KKS 3.6.1 p.).	<i>Jame netikėtai kilo puiki mintis. Mokytoja nuolat diegia savo mokiniuose grožio supratimą ir ugdo juose gėrio pradus.</i>	<i>Jam netikėtai kilo puiki mintis. Mokytoja nuolat diegia savo mokiniams grožio supratimą ir ugdo jų gėrio pradus.</i>	gr

<p>Nevartotinas kaip prielinksnis ar polinksnis laiko tarpui reikšti su žodžiais: laikotarpyje, bėgyje, laike (KKS 3.6.6 p.).</p>	<p><i>Darbą turime baigti metų bėgyje.</i></p> <p><i>Atsakymą gausite trijų dienų laikotarpyje.</i></p> <p><i>Sprendimas gali būti apskundžiamas laike 10 dienų.</i></p>	<p><i>Darbą turime baigti per metus.</i></p> <p><i>Atsakymą gausite per tris dienas / trijų dienų laikotarpiu.</i></p> <p><i>Sprendimas gali būti apskundžiamas per 10 dienų.</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotini junginiai tame skaičiuje, tame tarpe išskirčiai ir priskirčiai reikšti.</p>	<p><i>Mokyklos statybai paskirta 50 tūkst. litų, tame skaičiuje 10 tūkst. vidaus darbams.</i></p> <p><i>Dalyvavo 15 žmonių, tame tarpe ir vienas gydytojas.</i></p> <p><i>Pamokoje nebuvo penkių mokinių, tame tarpe ir Andriaus.</i></p>	<p><i>Mokyklos statybai paskirta 50 tūkst. litų, iš to skaičiaus / iš jų 10 tūkst. vidaus darbams.</i></p> <p><i>Dalyvavo 15 žmonių, tarp jų ir vienas gydytojas.</i></p> <p><i>Pamokoje nebuvo penkių mokinių, tarp jų ir Andriaus.</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotinas veikimo, būsenos ar požymio sričiai (bet ne vietai) reikšti (KKS 3.6.2 p.).</p>	<p><i>Skaitė knygą anglų kalboje.</i></p> <p><i>Ji gabi muzikoje. Prisipažino meilėje.</i></p> <p><i>Tu amžinai ne nuotaikoje.</i></p> <p><i>Jis nusimano matematikoje.</i></p>	<p><i>Skaitė knygą anglų kalba / angliškai.</i></p> <p><i>Ji gabi muzikai.</i></p> <p><i>Prisipažino mylįs / kad myli / Pasisakė mylįs / kad myli.</i></p> <p><i>Tu amžinai be nuotaikos.</i></p> <p><i>Jis nusimano apie matematiką / išmano matematiką.</i></p>	<p>gr</p>
<p>Nevartotinas daikto būviui, būsenai ar požymiui reikšti su žodžiais: apimtyje, atstume, aukštumoj(e), būklėje, etate, dvitomyje (tritomyje), egzemplioriuje, originale, formoje, pavidale, stiliuje, sudėtyje, sumoje, tame reikalas (dalykas, esmė) ir kt. (KKS 3.6.3 p.).</p>	<p><i>Vakar tu pasirodei aukštumoje.</i></p> <p><i>Parduodama mašina geroje būklėje.</i></p> <p><i>Dirba dviejuose etatuose.</i></p> <p><i>Patvirtino šamatą 1000 litų sumoje.</i></p> <p><i>Reikalas tame, kad jis nemoka vokiečių kalbos.</i></p>	<p><i>Vakar tu pasirodei gerai / puikiai / pagirtinai.</i></p> <p><i>Parduodama geros būklės mašina.</i></p> <p><i>Dirba dviem etatais / Turi du etatus.</i></p> <p><i>Patvirtino 1000 litų (sumos) šamatą.</i></p> <p><i>Reikalas tas, kad jis nemoka vokiečių kalbos.</i></p>	<p>gr</p>
<p>Abstraktūs vietininkai nevirtotini veiksmo būdai ar laikui reikšti, pvz.: pagrinde, daugelyje atvejų, daugumoje, pilnumoje, tikrumoje, visumoje, esmėje, principė,</p>	<p><i>Knygos veikėjai pagrinde teigiami.</i></p> <p><i>Tačiau visumoje jis yra geras draugas.</i></p>	<p><i>Knygos veikėjai daugiausia teigiami.</i></p> <p><i>Tačiau apskritai jis yra geras draugas.</i></p>	<p>gr</p>

<i>paskutinėje eilėje, pirmoje eilėje</i> (KKS 3.6.5 p.).	Šį klausimą aptarsime <i>paskutinėje eilėje</i> . <i>Pirmoje eilėje</i> reikia pasirūpinti vaikais.	Šį klausimą aptarsime <i>paskutinį / paskiausiai / pabaigoje</i> . <i>Pirmiausia</i> reikia pasirūpinti vaikais.	
Nevartotinas būsenos priešasčiai, pagrindui reikšti, pvz.: <i>išdavoje, įtakoje, pasekmėje, pasėkoje, poveikyje, rezultate, sąryšyje (su)</i> (KKS 3.6.4 p.).	<i>Sausros įtakoje</i> gausime mažesni derlių. <i>Karo pasekmėje</i> krašto ūkis buvo sugriautas. <i>To pasėkoje</i> žmogus gali pridaryti daugiau klaidų. <i>Įtempto darbo poveikyje</i> pablogėjo sveikata. <i>Tokio apsileidimo rezultate</i> kilo gaisras.	<i>Dėl sausros</i> gausime mažesni derlių. <i>Dėl karo</i> krašto ūkis buvo sugriautas / <i>Karas nuniokojo</i> krašto ūkį. <i>Dėl to</i> žmogus gali pridaryti daugiau klaidų. <i>Dėl / Nuo įtempto darbo</i> pablogėjo sveikata. <i>Dėl tokio apsileidimo</i> kilo gaisras.	gr
<i>Sustabarėjęs vietininkas vardan ko (ko vardan)</i> nevertotinas tikslui, priešasčiai ar veiksmo pagrindui reikšti. Pastaba. Vartojamas specialiuose posakiuose: <i>Vardan Dievo Tėvo... Vardantos Lietuvos</i> vienybė težydi.	<i>Vardan ko</i> tu gyveni? <i>Visa tai buvo daroma šventų interesų vardan.</i>	<i>Dėl ko / Kodėl / Kam</i> tu gyveni? <i>Visa tai buvo daroma šventų interesų vardu / dėl šventų interesų / dangstantis šventais interesais.</i>	gr

PRIELINKSNIŲ IR POLINKSNIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

Ant			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Nevartotinas veiksmo laikui reikšti (KKS 4.1.7 p.).	<i>Grįšiu tik ant vakaro.</i> <i>Ant rytojaus</i> pasveikau. <i>Močiutė atvažiavo ant dviejų dienų.</i> <i>Ant dienų</i> atliksiu darbą.	<i>Grįšiu tik vakare.</i> <i>Rytojaus dieną</i> pasveikau. <i>Močiutė atvažiavo dviem dienoms.</i> <i>Šiomis dienomis / Per šias dienas</i> atliksiu darbą.	gr
Nevartotinas vietai reikšti, kai žymimas ne paviršius, o nurodoma kryptis į vidų arba buvimas viduje (KKS 4.1.6 p.).	<i>Skubėjau ant stoties.</i> <i>Pavėlavau ant autobuso.</i>	<i>Skubėjau į stotį.</i> <i>Pavėlavau į autobusą.</i>	gr

Nevartotinas veiksmo priemonei, nesusijusiai su vieta, reikšti (KKS 4.1.1 p.).	<i>Mokosi skambinti ant pianino.</i> <i>Gaudė žuvį ant sliekų.</i>	<i>Mokosi skambinti pianinu.</i> <i>Gaudė žuvį su sliekais.</i>	gr
Nevartotinas objektui reikšti su būdvardžiais: <i>apstus, -i, gabus, -i, godus, -i, šykštus, -i, turtingas, -a</i> (KKS 4.1.2 p.).	<i>Kaimynų vaikas gabus ant muzikos.</i> <i>Nebūk godus ant svetimo gero.</i> <i>Šiomet esam turtingi ant šieno.</i>	<i>Kaimynų vaikas gabus muzikai.</i> <i>Nebūk godus svetimo gero.</i> <i>Šiomet esam turtingi šieno / Šiomet turim daug šieno.</i>	gr
Nevartotinas daikto požymiui, nesusijusiam su vieta, reikšti (KKS 4.1.5 p.).	<i>Batai ant aukštų kulnų.</i>	<i>Batai aukštais kulnais / Aukštakulniai batai.</i>	gr
Nevartotinas veiksmo ar būsenos pobūdžiui reikšti (KKS 4.1.8 p.).	<i>Dirba ant dviejų etatų.</i> <i>Ant kiek aš supratau, ne jis kaltas.</i> <i>Gyvenu ant buto.</i> <i>Pirkome televizorių ant išsimokėjimo.</i> <i>Tėtis spaudžia ant šimto penkiasdešimt.</i>	<i>Dirba dviem etatais / Turi du etatus.</i> <i>Kiek aš supratau, ne jis kaltas.</i> <i>Nuomoju butą / kambarį.</i> <i>Pirkome televizorių išsimokėtinai.</i> <i>Tėtis spaudžia šimtu penkiasdešimt.</i>	gr
Nevartotinas paskirčiai, siekimui, veiksmo tikslui reikšti (KKS 4.1.9 p.).	<i>Pasilik pinigų ant maisto.</i> <i>Jisai tai padarė ant keršto.</i> <i>Pakvietė ant pietų.</i> <i>Susidėjome ant dovanos.</i>	<i>Pasilik pinigų maistui.</i> <i>Jisai tai padarė iš keršto.</i> <i>Pakvietė pietų.</i> <i>Susidėjome dovanai.</i>	gr
Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su veiksmazodžiais <i>keisti, mainyti, mokyti, skųstis, patirti, pulti</i> (KKS 4.1.3 p.).	<i>Išmainė karvę ant ožkos.</i> <i>Draugai ant tavęs skundžiasi.</i> <i>Mes viską ant savo kailio patyrėme.</i> <i>Ant mūsų užpuolė priešai.</i> <i>Brolis mokosi ant inžinieriaus.</i>	<i>Išmainė karvę į ožką.</i> <i>Draugai tavimi skundžiasi.</i> <i>Mes viską savo kailiu patyrėme.</i> <i>Mus užpuolė priešai.</i> <i>Brolis mokosi inžinieriumi.</i>	gr
Nevartotinas daikto matmenims ar dydžių santykiui žymėti, kiekiui reikšti (KKS 4.1.4 p.).	<i>Padarykite nuotrauką 9 ant 13.</i> <i>Apsirikau ant dviejų litų.</i>	<i>Padarykite nuotrauką 9 iš 13 / 9 ir 13 (devyni ir trylika / devynių ir trylikos).</i> <i>Apsirikau dviem litais.</i>	gr

Apie			
Nevartotinas veiksmo objektui su žodžiais: 1) <i>domėtis, ginčytis (ginčas), rodyti, rūpintis, skųstis</i> ; (KKS 4.2 p.); 2) <i>aprašyti, apmąstyti</i> ir pan.	1) <i>Per mažai domėjosi apie darbo sąlygas.</i> <i>Kilo ginčas apie pelno paskirstymą.</i> <i>Apie mane gali nesirūpinti.</i> 2) <i>Rašytojas savo romane apmąsto apie tautos ateitį.</i>	<i>Per mažai domėjosi darbo sąlygomis.</i> <i>Kilo ginčas dėl pelno paskirstymo / , kaip paskirstyti pelną.</i> <i>Manimi/ dėl manęs gali nesirūpinti.</i> 2) <i>Rašytojas savo romane apmąsto tautos ateitį.</i>	gr
Dėka (polinksnis)			
Nevartotinas būdai, kartu ir priemonei reikšti.	<i>Didelių pastangų dėka darbą baigėme laiku.</i> <i>Ji galėjo judėti tik invalidų vežimėlio dėka.</i>	<i>Didelėmis pastangomis / Labai stengdamiesi darbą baigėme laiku.</i> <i>Ji galėjo judėti tik (su) invalidų vežimėliu / naudodamasi invalidų vežimėliu.</i>	gr
Nevartotinas, kai priežastį sukelia koks reiškinys ar daiktas, o ne asmuo.	<i>Šių priemonių dėka avarijų sumažėjo.</i> <i>Naujovių dėka jau gavome pelno.</i> <i>Ilgo kaklo ir kojų dėka žirafa yra pats aukščiausias žinduolis.</i>	<i>Dėl šių priemonių avarijų sumažėjo.</i> <i>Pritaikę naujoves jau gavome pelno.</i> <i>Dėl ilgo kaklo ir kojų žirafa yra pats aukščiausias žinduolis /</i> <i>Ilgas kaklas ir kojos daro žirafą pačiu aukščiausiu žinduoliu / Žirafa yra pats aukščiausias žinduolis, nes turi ilgą kaklą ir kojas.</i>	gr
Iki			
Nevartotinas būviui beasmeniame sakinyje reikšti (KKS 4.4 p.).	<i>Dabar jam ne iki egzaminų.</i>	<i>Dabar jam ne egzaminai rūpi / ne egzaminai galvoje.</i>	gr
Į			
Nevartotinas laiko tarpui, per kurį kartojasi veiksmas, reikšti.	<i>Treniruotės vyksta triskart į savaitę.</i>	<i>Treniruotės vyksta triskart per savaitę / savaitėje.</i>	gr
Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais <i>įsimylėti, žaisti, atsiliepti, daryti poveikį, veikti, daryti įtaką, daryti</i>	<i>Vaikinas įsimylėjo į merginą.</i> <i>Vaikai žaidžia į parduotuvę.</i>	<i>Vaikinas įsimylėjo merginą.</i> <i>Vaikai žaidžia parduotuvę.</i>	gr

<i>spaudimą, nurodyti, skirti dėmesį, domėtis</i> ir pan. (KKS 4.3 p.).			
Nuo			
Nevartotini junginiai <i>kartas nuo karto; laikas nuo laiko.</i>	<i>Mes kartas nuo karto susitinkame.</i> <i>Laikas nuo laiko tenka vykti į Vilnių.</i>	<i>Mes vis susitinkame./ Mes kartais / kartkartėmis / retkarčiais / kai kada susitinkame.</i> <i>Vis tenka vykti į Vilnių.</i> <i>Kartais / Kartkarčiais / Retkarčiais / Retsykiais / Kai kada tenka vykti į Vilnių.</i>	gr
Pagalba, su (kieno) pagalba (polinksnis)			
Nevartotinas priemonei reikšti.	<i>Ryšys bus palaikomas (su) laidų pagalba.</i> <i>Plytos keliamos krano pagalba.</i> <i>Vabzdžius jie gaudo (su) snapo pagalba.</i> <i>Hipnozės pagalba atskleistos ligos priežastys.</i> <i>Daiktavardžių daromasi su priesagų pagalba.</i>	<i>Ryšys bus palaikomas laidais.</i> <i>Plytos keliamos (su) kranu.</i> <i>Vabzdžius jie gaudo (su) snapu.</i> <i>Hipnoze / Taikant hipnozę atskleistos ligos priežastys.</i> <i>Daiktavardžių daromasi su priesagomis.</i>	gr
Nevartotinas padėjusiam arba tarpininkavusiam veikėjui reikšti.	<i>Bendravome tik vertėjo pagalba.</i> <i>Tik visuomenės pagalba galima užkirsti kelią nusikaltimams.</i>	<i>Bendravome tik su vertėjo pagalba / per vertėją / padedami vertėjo.</i> <i>Tik su visuomenės pagalba / visuomenei padedant galima užkirsti kelią nusikaltimams.</i>	gr
Pas			
Nevartotinas <i>pas save</i> , kalbant apie darbo vietą.	<i>Viršininkas šiuo metu pas save.</i>	<i>Viršininkas šiuo metu savo kabinete.</i>	gr
Nevartotinas priklausymui, nuosavybei, turėjimui žymėti (KKS 4.6.1 p.).	<i>Pas jį temperatūra.</i> <i>Pas mane ne vienas geras draugas.</i> <i>Pas ką yra klausimų?</i> <i>Pas Vilių gražios akys.</i> <i>Pas kaimyną atsitiko avarija.</i>	<i>Jis turi temperatūros / karščio.</i> <i>Aš turiu ne vieną gerą draugą.</i> <i>Kas nori paklausti / Kas turi klausimų?</i> <i>Viliaus gražios akys</i> <i>Kaimynui atsitiko avarija.</i>	gr

	<i>Pas mane nėra pinigų.</i>	<i>Aš neturiu pinigų.</i>	
Nevartotinas veiksmo adresatui, šaltiniui, nesusijusiam su vieta, reikšti su veiksmazodžiais <i>kreiptis, klausti, pirkti, prašyti, atsiprašyti, skolintis, įsigyti, gauti, imti, reikalauti, sužinoti, skambinti, skųstis, šauktis, teirautis, vogti</i> (KKS 4.6.2 p.).	<i>Pasiskolinau pas Marytę. Paklausk pas Liną. Pasiteiravau pas Karolį. Paprashiau pas auklėtoją. Kodėl nesikreipi pas gydytoją? Bilietus įsigyk pas vairuotoją. Reikia paklausti pas mokytoją. Tvarkaraštį sužinok pas draugę.</i>	<i>Pasiskolinau iš Marytės. Paklausk Lino. Pasiteiravau Karolio. Paprashiau auklėtoją / auklėtojos. Kodėl nesikreipi į gydytoją? Bilietus įsigyk iš vairuotojo. Reikia paklausti mokytoją / mokytojo. Tvarkaraštį sužinok iš draugės.</i>	gr
Prie			
Nevartotinas veiksmo sąlygoms reikšti junginiuose: <i>prie (kokių) aplinkybių, prie uždaru durų, prie ligos, prie (kokių) norų, prie progų, prie (kokių) sąlygų, prie (kokios) temperatūros</i> (KKS 4.8.1 p.).	<i>Prie tokių sąlygų sunku dirbti. Ir prie geriausių norų negalėsiu tavęs pasitikti. Prie progos aplankykite šią parodą. Prie aukštos temperatūros metalai lydosi.</i>	<i>Tokiomis sąlygomis sunku dirbti. Ir geriausių norų turėdamas / Kad ir labai norėdamas negalėsiu tavęs pasitikti. Pirma proga / Progai pasitaikius / Radę, turėdami progą aplankykite šią parodą. Aukštoje temperatūroje / Kai temperatūra aukšta / Esant aukštai temperatūrai metalai lydosi.</i>	gr
<i>Netinka keitimo santykiui reikšti</i> (KKS 4.8.2 p.).	<i>Pinigai bus keičiami santykiu vienas prie šimto.</i>	<i>Pinigai bus keičiami vienas už šimtą / vienas su šimtu / šimtas į vieną.</i>	
Prieš			
Nevartotinas veiksmo objektui reikšti su žodžiais: <i>atsiprašyti, atsparus, gintis, neapykanta, pareiga</i> (KKS 4.9 p.).	<i>Ginsimės prieš visus, kurie mus puls. Jaučia pareigą prieš tėvus.</i>	<i>Ginsimės nuo visų, kurie mus puls. Jaučia pareigą tėvams.</i>	gr
Pro			
Nevartotinas reiškiant judėjimą viduriu.	<i>Autobusai važiuoja pro miesto centrą.</i>	<i>Autobusai važiuoja per miesto centrą (miesto centru).</i>	gr

Su			
Nevartotinas priešasčiai, susijusiai su liga, nusakyti.	Guliu su temperatūra. <i>Moteris su apsinuodijimo požymiais išvežta į ligoninę.</i>	Guliu dėl temperatūros / karščiuodamas / Karščiuoju / Guliu, nes karščiuoju / Guliu, nes turiu temperatūros. <i>Moteris dėl apsinuodijimo (požymių) / pastebėjus apsinuodijimo požymių (-ius) išvežta į ligoninę.</i>	gr
Už			
Nevartotinas junginiuose: imti (laikyti) už pagrindą, žaisti už komandą (KKS 4.10 p.).	<i>Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) už pagrindą.</i> <i>Jis žaidžia už „Neptūno“ komandą.</i>	<i>Rezoliucijos projektą siūloma priimti (laikyti) pagrindu / kaip pagrindą.</i> <i>Jis žaidžia „Neptūno“ komandoje.</i>	gr
Nevartotinas apibendrintai vietai pagal darbo priemonę reikšti.	<i>Nesėsk neblaivus už vairo.</i>	<i>Nesėsk neblaivus prie vairo / Nevairuok neblaivus.</i>	gr
SAKINIO DALIŲ IR SAKINIŲ JUNGIMO KLAIDOS			
<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Taisyklingas variantas</i>	<i>klaida</i>
Šalutiniuose nuolaidos aplinkybės sakiniuose nevertotini vertiniai kaip nekeista, kaip nebūtų keista (KKS 5.5 p.).	<i>Kaip nekeista, medis atsigavo.</i>	<i>Kad ir / Nors ir keista, medis atsigavo.</i>	gr
Neigiamieji veiksmažodžiai nevertotini vietos (po santykinio žodžio kur), laiko (po santykinio žodžio kada), nuolaidos (po santykinio įvardžio kaip) ir kai kurių kitų tipų šalutiniuose sakiniuose.	<i>Kur nepažvelgsi, visur sniegas.</i> <i>Kada tik neateini, jis sėdi prie televizoriaus.</i> <i>Su kuo tik nekalbėjau, visi taip sakė.</i> <i>Kaip nesistengėme, darbo baigti nespėjome.</i>	<i>Kur pažvelgsi, visur sniegas.</i> <i>Kada tik ateini, jis sėdi prie televizoriaus.</i> <i>Su kuo tik kalbėjau, visi taip sakė.</i> <i>Kad ir / Nors ir kaip stengėmės, darbo baigti nespėjome.</i>	gr
Vientisinės tariamosios nuosakos formos nevertotinos vietoj sudurtinių formų praeities veiksmui (dažnai tariamam, neįvykusiam) reikšti.	<i>Jeigu jie važiuotų mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.</i>	<i>Jeigu jie būtų važiavę mažesniu greičiu, avarija nebūtų įvykusi.</i>	gr
gi nevertotina priešinamajam sujungimui vietoj jungtukų o, bet, tačiau (KKS 6.1 p.).	<i>Trūksta laikinų poilsiviečių, gi ir esamos ne visos jaukios.</i>	<i>Trūksta poilsiviečių, o / bet ir esamos ne visos jaukios.</i>	gr

	<i>Tegul dirba tik rankos, gi kojos ilsisi.</i>	<i>Tegul dirba tik rankos, o kojos ilsisi.</i>	
ir nevertotinas jungti žodžiams vardažodžių irrieveiksmių stiprinamosiose konstrukcijose: daug ir daug, labai ir labai, minios ir minios, tūkstančiai ir tūkstančiai (KKS 6.2 p.).	<i>Čia slypi daug ir daug paslapčių.</i> <i>Buvome labai ir labai laimingi.</i> <i>Gatvėmis plaukė minios ir minios.</i> <i>Turėjome peržiūrėti tūkstančius ir tūkstančius bylų.</i>	<i>Čia slypi daug / labai daug / be galo daug paslapčių.</i> <i>Buvome labai labai / nepaprastai / be galo laimingi.</i> <i>Gatvėmis plaukė minių minios žmonių.</i> <i>Turėjome peržiūrėti tūkstančių tūkstančius / tūkstančius bylų.</i>	gr
vietoj to, kad nevertotinas su bendratimi ar padalyviu vietoj užuot (KKS 6.4 p.).	<i>Vietoj to, kad paaiškinti, dar labiau viską supainiojo. Vietoj to, kad ugdyti savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur.</i> <i>Padėkojau ir vietoj to, kad grįžus prie laiško, išėjau į sodą.</i>	<i>Užuot paaiškinęs, dar labiau viską supainiojo. Užuot ugde savus restauruotojus, švaistėme lėšas kitur.</i> <i>Padėkojau ir užuot grįžęs prie laiško, išėjau į sodą.</i>	gr
Šalutiniuose sakiniuose bendratis nevertotina su jungtukais kad, idant tikslui ir priežasčiai reikšti (KKS 5.4.2 p.).	<i>Kad mokėti, reikia mokytis.</i> <i>Atvažiavau, kad viską pamatyti.</i> <i>Ką nors daryk, idant atgauti dvasios ramybę.</i>	<i>Kad mokėtume / Norint mokėti, reikia mokytis.</i> <i>Atvažiavau, kad viską pamatyčiau / norėdamas pamatyti.</i> <i>Ką nors daryk, idant atgautum / jei nori atgauti dvasios ramybę.</i>	gr
Šalutiniuose sakiniuose bendratis nevertotina su jungtukais jei, jeigu sąlygai reikšti (KKS 5.4.1 p.).	<i>Jeį gėlių nepamerkti, jos nuvys.</i> <i>Jeį sakyti tiesą, jie nelabai ir stengėsi.</i>	<i>Jeį gėlių nepamerksime / nepamerktume, jos nuvys / Nepamerktos gėlės nuvys.</i> <i>Tiesą sakant / Iš tiesų / Jeį sakysime (sakytume) tiesą, jie nelabai ir stengėsi.</i>	gr
Konstrukcija jei... tai... nevertotina gretinimui reikšti, kai nėra priežastinių ryšių.	<i>Jeigu JAV olimpiadoje laimėjo 10 medalių, tai Lietuva tik vieną.</i>	<i>JAV olimpiadoje laimėjo 10 medalių, o Lietuva tik vieną.</i>	gr
Priešinamojo sujungimo sakiniams jungti nevertotinas barbarizmas ale , vertalai vienok, tuo tarpu kai (kai tuo tarpu).	<i>Šiandien dangus apsiniaukęs, ale (vienok) nešalta.</i>	<i>Šiandien dangus apsiniaukęs, bet (tačiau) nešalta.</i>	gr

	<i>Turtuoliai lobo, kai tuo tarpu vargšai skurdo.</i> <i>Taip elgdamasis tu labai erzini savo tėvus, tuo tarpu kai turėtum jiems padėti.</i>	<i>Turtuoliai lobo, o vargšai skurdo.</i> <i>Taip elgdamasis tu labai erzini savo tėvus, o turėtum jiems padėti</i>	
Paremiamojo sujungimo sakiniuose nevertotinas taip kad .	<i>Bus diktantas, taip kad pakartokime rašybą.</i>	<i>Bus diktantas, todėl / tad pakartokime rašybą.</i>	gr
Nevertotinas o taip pat sakiniams jungti.	<i>Aš užsispyriau nieko nepasakoti, o taip pat ir mano draugė tylėjo lyg žuvis.</i>	<i>Aš užsispyriau nieko nepasakoti, taip pat ir mano draugė tylėjo lyg žuvis.</i>	
Sakinio dalims ir sakiniams jungti nevertojamas o tuo pačiu , kai jis turi reikšmę „drauge, kartu“.	<i>Aš tylėjau visą vakarą, o tuo pačiu ir Rita nepratarė nė žodžio.</i> <i>Aplankė tėvus, tuo pačiu ir seserį.</i>	<i>Aš tylėjau visą vakarą ir Rita nepratarė nė žodžio.</i> <i>Aplankė tėvus, kartu ir seserį.</i>	gr
Šalutiniam priežasties aplinkybės sakiniui jungti nevertotinas o tai .	<i>Neskubėk, o tai suklysi.</i>	<i>Neskubėk, nes suklysi.</i>	gr
Pažyminio šalutinis sakinytis nevertotinas ne prie pažymimojo žodžio.	<i>Airija – atšiauraus būdo žmonių kraštas, kurie gyvena tarp pelkių.</i> <i>Jie gyveno trobose kartu su kiaulėmis, kurių stogai buvo kiauri.</i>	<i>Airija – atšiauraus būdo žmonių, kurie gyvena tarp pelkių, kraštas.</i> <i>Jie gyveno kartu su kiaulėmis trobose, kurių stogai buvo kiauri.</i>	gr
Išplėstiniai pažyminiai nevertotini ne greta pažymimojo žodžio.	<i>Vyruj ji nenorėjo pasakyti nė žodžio, sėdinčiam ant dėžės.</i>	<i>Vyruj, sėdinčiam ant dėžės, ji nenorėjo pasakyti nė žodžio.</i>	gr

III. STILIUS

Pastabos:

- Darbuose stiliaus trūkumais laikytini tik labai aiškūs dalykai, priskiriami konkrečiai stiliaus trūkumų grupei.
- Sakiniai, kurie gali būti performuluoti sklandžiau (vengiant banalių, naivių apibendrinimų, pernelyg ekspresyvią, vaizdingą išraiškos priemonę pakeičiant neutralėse, labiau tinkančia sakinyje, suskaidant sakinį į kelis ar kelis sujungiant į vieną ir pan.), darbuose nevertintini kaip turintys stiliaus trūkumų.

<i>Taisyklės pažeidimas</i>	<i>Klaidingas pavyzdys</i>	<i>Komentaras</i>	<i>Klaida</i>
Logikos trūkumai	<i>Vinco Mykolaičio-Putino psichologiniame, intelektualiniame romane „Altorių šešėly“ pagrindinis veikėjas taip pat padaro klaidą, iš kurios Liudas Vasaris tampa laimingesniu žmogumi.</i>	Tapatumo dėsnio pažeidimas	st

	<i>Kęsdamas kasdienį sielvartą ir skausmą giliai širdyje, jis išugdo charakterį, kuris nebijo mirties ir supranta, kad jo prasmė slypi kūryboje.</i>	Sąvokai suteikiamas požymis, kurio ji neturi	st
	<i>Žmogus tobulėja, jis padaro klaidų, jis sau ramiai nueina į gamtą, išsprendžia visa tai be riksmų, be dvejonų, sau gražiai, tyliai, mėnesienoje.</i>	Trūksta loginio pagrindo	st
Tikslumo trūkumai	<i>Besibaigiantys žmonės parodė, kaip sunkūs darbai ir nuolatinis badas pasmerkia mirčiai.</i>	Netiksliai parinktas žodis	st
	<i>Petras Sabaliūnas, tapęs tokia auka, vis tiek atranda savyje žmogiškumo, tobulėdamas dvasiškai atleidžia savo sūnui, tačiau jį neramina hipotezė, kad jo sūnaus vaikai matydami tokį pavyzdį kažkada taip elgsis su savo tėvu. Ji dalijosi su mumis viskuom, kuom tik galėjo.</i>	Parinktas ne to stiliaus (pvz., administracinio, šnekamojo) žodis ar forma	st
	<i>Vienas pirmųjų veiksmių, kurių imasi ūkininkas, yra seno šuns skandinimas.</i>	Supainioti paronimai	st
	<i>Literatūrinėje kryptyje klaidos patiriamos savo kailiu ir už jas atsako pats veikėjas.</i>	Netiksliai pavartotas žodžių junginys	st
	<i>Mano manymu, konkurencija yra labiausiai skatintis dalykas žmogaus tobulėjimą.</i>	Netiksli žodžių tvarka	st
Aiškumo trūkumai	<i>Gyvenime patirtos klaidos yra bevertės, jeigu po jų nėra jokių veiksmų, kurie galėtų tau padėti ištaisyti ir pasimokyti iš jų.</i>	Trūksta žodžio	st
	<i>Ji supranta padariusi klaidą, patikėdama apgaulinga ir karšta Tiliaus meile. Tačiau ji nenuleidžia rankų, kaip tik iškelia jas į viršų.</i>	Neaiški mintis	st
	<i>Novelėje „Lazda“ senas, aukštas, šeimos neturintis Dumbrauckas, kuris, nepasimokęs iš klaidų, muša lazda tėvą: „A tu, uncvotai! Tau vogti, vogti!.. – šaukė Dumbrauckas, pildamas man lazda per nugarą.“</i>	Nebaigta mintis	st
Glaustumo trūkumai	<i>Atsakant į klausimą „ar klaidos padeda tobulėti?“, remiantis realiu gyvenimu, atsakyti yra be galo sunku</i>	Žodžių perteklius	st
	<i>Deja, klaidos gali būti nepataisomos ir gali žmogų privesti prie pražūties. Taigi klaidos gali padėti žmogui tobulėti arba privesti jį prie pražūties.</i>	Tapačios frazės kartojimas	st